



فصل ۲

کدها و جداول استاندارد

جدول ۱- بار محوری مجاز

ردیف	محور	بار محوری مجاز
۱	راهنما (دوچرخ)	۸ تن
۲	منفرد (چهارچرخ)	۱۳ تن
۳	زوج (هشتچرخ)	۲۲ تن
۴	تریوله	۲۴ تن

جدول ۲- وزن کل مجاز کامیون دو محور و سه محور

ردیف	کامیون	وزن کل
۱	دو محور (شش چرخ)	۲۵ تن
۲	سه محور (ده چرخ)	۲۸ تن

جدول ۳- وزن کل مجاز چند نمونه تریلی

ردیف	تریلی	وزن مجاز	توضیحات
۱	چهارمحور (چهارده چرخ)	۳۴ تن	هنگامی که فاصله بین دو محور عقب تریلر کمتر از ۲ متر باشد.
۲	چهارمحور (چهارده چرخ)	۳۸ تن	هنگامی که فاصله بین دو محور عقب تریلر بیشتر از ۲ متر باشد.
۳	پنج محور (دوازده چرخ)	۴۲ تن	
۴	پنج محور (هجده چرخ)	۴۴ تن	
۵	شش محور (شانزده چرخ)	۴۴ تن	

جدول ۴- وزن کل مجاز چند نمونه کامیون با یدک

ردیف	کامیون	وزن مجاز	شکل
۱	دو محور شش چرخ با یدک دو محور چرخ	۳۳ تن	
۲	دو محور شش چرخ با یدک سه محور چرخ	۳۵ تن	
۳	سه محور ده چرخ با یدک دو محور چرخ	۴۰ تن	
۴	سه محور ده چرخ با یدک سه محور چرخ	۴۲ تن	

جدول ۵- تعداد چرخ و میزان وزن مجاز در گروه‌های محوری و ترکیبی انواع کامیون

کد وسیله	نحوه تقسیم‌بندی گروه‌های محوری	تعداد چرخ در گروه‌های محوری		میزان وزن مجاز در گروه‌های محوری یا ترکیب آنها (تن)			تعداد محور
		A	B	A	B	A+B	
۵۰۱		۲	۴	۸	۱۳	۲۰	۲
۵۰۷		۲	۸	۸	۲۲	۲۸	۳
۵۱۵		۲	۶	۸	۱۶	۲۴	۳
۵۱۷	<small>محور عقب با لاستیک رادیال با عرض حداقل ۳۶۵</small> 	۲	۶	۸	۱۹	۲۶	۳
۵۰۴		۲	۱۰	۸	۲۴	۳۰	۴
۵۰۶		۴	۸	۱۴	۲۲	۳۴	۴

جدول ۶- تعداد چرخ و میزان وزن مجاز گروه‌های محوری و ترکیبی انواع کامیون با

یدک

کد وسیله	نحوه تقسیم‌بندی گروه‌های محوری	تعداد چرخ در گروه‌های محوری				میزان وزن مجاز در گروه‌های محوری یا ترکیب آنها (تن)							تعداد محور
		A	B	C	D	A	B	C	D	A+B	C+D	A+B+C+D	
۵۳۱		۲	۴	۲	-	۸	۱۳	۱۰	-	۱۸	۱۰	۲۸	۳
۵۰۳		۲	۴	۲	۴	۸	۱۳	۱۰	۱۳	۱۷	۱۶	۳۳	۴
۵۰۵		۲	۴	۲	۸	۸	۱۳	۱۰	۲۲	۱۷	۱۸	۳۵	۵
۵۴۱		۲	۴	۴	۸	۸	۱۳	۱۴	۲۲	۱۸	۲۰	۳۸	۶
۵۳۳		۲	۸	۲	-	۸	۲۲	۱۰	-	۲۶	۱۰	۳۶	۴
۵۰۹		۲	۸	۲	۴	۸	۲۲	۱۰	۱۳	۲۲	۱۸	۴۰	۵
۵۱۱		۲	۸	۲	۸	۸	۲۲	۱۰	۲۲	۲۲	۲۰	۴۲	۶
۵۴۳		۲	۸	۴	۸	۸	۲۲	۱۴	۲۲	۲۲	۲۰	۴۲	۷

کد وسیله	نحوه تقسیم‌بندی گروه‌های محوری	تعداد چرخ در گروه‌های محوری				میزان وزن مجاز در گروه‌های محوری یا ترکیب آنها (تن)							تعداد محور
		A	B	C	D	A	B	C	D	A+B	C+D	A+B+C+D	
۵۱۴		۲	۱۰	۲	-	۸	۲۴	۱۰	-	۳۰	۱۰	۴۰	۵
۵۲۴		۲	۱۰	۲	۴	۸	۲۴	۱۰	۱۳	۲۶	۱۶	۴۲	۶
۵۳۴		۲	۱۰	۲	۸	۸	۲۴	۱۰	۲۲	۲۲	۲۰	۴۲	۷
۵۴۴		۲	۱۰	۴	۸	۸	۲۴	۱۴	۲۲	۲۲	۲۰	۴۲	۸
۵۱۶		۴	۸	۲	-	۱۴	۲۲	۱۰	-	۳۰	۱۰	۴۰	۵
۵۲۶		۴	۸	۲	۴	۱۴	۲۲	۱۰	۱۳	۲۶	۱۶	۴۲	۶
۵۳۶		۴	۸	۲	۸	۱۴	۲۲	۱۰	۲۲	۲۴	۲۰	۴۴	۷
۵۴۶		۴	۸	۴	۸	۱۴	۲۲	۱۴	۲۲	۲۴	۲۰	۴۴	۸

جدول ۷- تعداد چرخ و میزان وزن مجاز گروه‌های محوری و ترکیبی انواع تریلی

کد وسیله نقلیه	نحوه تقسیم‌بندی گروه‌های محوری	تعداد چرخ در گروه‌های محوری				میزان وزن مجاز در گروه‌های محوری یا ترکیبی آنها (تن)							تعداد محور
		A	B	C	D	A	B	C	D	A+B	C+D	A+B+C+D	
۶۰۲		۲	۴	۴	-	۸	۱۳	۱۳	-	۲۰	۱۳	۲۸	۳
۶۱۲	لستیک‌های عقب تریلر رادبال با عرض حداقل ۲۶۱۵ سانتی‌متر 	۲	۴	۲	-	۸	۱۳	۱۱	-	۲۰	۱۱	۲۸	۳
۶۲۲		۲	۴	۴	-	۸	۱۳	۱۹	-	۲۰	۱۹	۳۴	۴
۶۰۱		۲	۴	۸	-	۸	۱۳	۲۲	-	۲۰	۲۲	۳۴	۴
۶۰۳		۲	۴	۴	۴	۸	۱۳	۱۳	۱۳	۲۰	۲۶	۳۸	۴
۶۳۱		۲	۴	۶	-	۸	۱۳	۲۴	-	۲۰	۲۴	۳۴	۵
۶۰۵	لستیک‌های عقب تریلر رادبال با عرض حداقل ۲۶۱۵ سانتی‌متر 	۲	۴	۶	-	۸	۱۳	۲۴	-	۲۰	۲۴	۴۲	۵
۶۳۲		۲	۴	۱۰	-	۸	۱۳	۲۴	-	۲۰	۲۴	۴۲	۵
۶۴۲		۲	۴	۸	۸	۸	۱۳	۲۲	۲۲	۲۰	۲۶	۴۲	۶
۶۰۴		۲	۸	۲	-	۸	۲۲	۱۱	-	۲۸	۱۱	۳۴	۴
۶۱۴		۲	۸	۴	-	۸	۲۲	۱۳	-	۲۸	۱۳	۳۴	۴
۶۲۴	لستیک‌های عقب تریلر رادبال با عرض حداقل ۲۶۱۵ سانتی‌متر 	۲	۸	۴	-	۸	۲۲	۱۹	-	۲۸	۱۹	۴۲	۵
۶۰۶		۲	۸	۸	-	۸	۲۲	۲۲	-	۲۸	۲۲	۴۴	۵
۶۰۷	لستیک‌های عقب تریلر رادبال با عرض حداقل ۲۶۱۵ سانتی‌متر 	۲	۸	۶	-	۸	۲۲	۲۴	-	۲۸	۲۴	۴۴	۶
۶۴۴		۲	۸	۱۲	-	۸	۲۲	۳۰	-	۲۸	۳۰	۴۴	۶
۶۵۴		۲	۸	۸	۸	۸	۲۲	۲۲	۲۲	۲۸	۳۶	۴۴	۷
۶۰۸	لستیک‌های عقب تریلر رادبال با عرض حداقل ۲۶۱۵ سانتی‌متر 	۴	۸	۲	-	۱۴	۲۲	۱۱	-	۳۰	۱۱	۳۸	۵
۶۱۸		۴	۸	۴	-	۱۴	۲۲	۱۳	-	۳۰	۱۳	۳۸	۵
۶۲۸	لستیک‌های عقب تریلر رادبال با عرض حداقل ۲۶۱۵ سانتی‌متر 	۴	۸	۴	-	۱۴	۲۲	۱۹	-	۳۰	۱۹	۴۲	۶
۶۳۸		۴	۸	۸	-	۱۴	۲۲	۲۲	-	۳۰	۲۲	۴۴	۶
۶۴۸	لستیک‌های عقب تریلر رادبال با عرض حداقل ۲۶۱۵ سانتی‌متر 	۴	۸	۶	-	۱۴	۲۲	۲۴	-	۳۰	۲۴	۴۴	۷
۶۵۸		۴	۸	۸	۸	۱۴	۲۲	۲۲	۲۲	۳۰	۳۶	۴۴	۸

جدول ۸- تعداد چرخ و میزان وزن مجاز گروه‌های محوری و ترکیبی چند نمونه کمرشکن

کد وسیله نقلیه	نحوه تقسیم‌بندی گروه‌های محوری	تعداد چرخ در گروه‌های محوری						میزان وزن مجاز در گروه‌های محوری یا ترکیب آنها (تن)								تعداد محور	نام وسیله نقلیه		
		A	B	C	D	E	F	A	B	C	D	E	F	A+B	C+D			E+F	A+B+C+D D+E+F
۶۱۰		۲	۴	۸	-	-	-	۸	۱۳	۲۲	-	-	-	۲۰	۲۲	-	۳۸	۴	کمرشکن
۶۲۶		۲	۴	۱۲	-	-	-	۸	۱۳	۳۰	-	-	-	۲۰	۳۰	-	۴۴	۵	کمرشکن
۶۲۷		۲	۴	۸	۸	-	-	۸	۱۳	۲۲	۲۲	-	-	۲۰	۳۶	-	۵۴	۶	کمرشکن
۶۱۶		۲	۴	۱۲	۸	-	-	۸	۱۳	۲۷	۲۲	-	-	۲۰	۴۵	-	۶۰	۷	کمرشکن
۶۲۹		۲	۴	۸	۸	۸	-	۸	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	-	۲۰	۳۶	۲۲	۶۸	۸	کمرشکن
۶۰۹		۲	۸	۸	-	-	-	۸	۲۲	۲۲	-	-	-	۲۸	۲۲	-	۴۴	۵	کمرشکن
۶۱۱		۲	۸	۱۲	-	-	-	۸	۲۲	۳۰	-	-	-	۲۸	۳۰	-	۵۶	۶	کمرشکن
۶۱۳		۲	۸	۸	۸	-	-	۸	۲۲	۲۲	۲۲	-	-	۲۸	۳۶	-	۶۲	۷	کمرشکن
۶۲۰		۲	۸	۱۲	۸	-	-	۸	۲۲	۲۷	۲۲	-	-	۲۸	۴۵	-	۶۸	۸	کمرشکن
۶۲۱		۲	۸	۸	۸	۸	-	۸	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	-	۲۸	۳۶	۲۲	۷۴	۹	کمرشکن
۶۱۵		۲	۸	۸	-	۸	۸	۸	۲۲	۲۲	-	۲۲	۲۲	۲۸	۲۲	۳۶	۷۸	۹	کمرشکن
۶۱۷		۲	۸	۸	۸	۸	۸	۸	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۸	۳۶	۳۶	۹۶	۱۱	کمرشکن

جدول ۹- تعداد چرخ و میزان وزن مجاز گروه‌های محوری و ترکیبی چند نمونه بوژی

کد وسیله نقلیه	نحوه تقسیم‌بندی گروه‌های محوری	تعداد چرخ در گروه‌های محوری						میزان وزن مجاز در گروه‌های محوری یا ترکیب آنها (تن)								تعداد محور	نام وسیله نقلیه		
		A	B	C	D	E	F	A	B	C	D	E	F	A+B	C+D			E+F	A+B+C+D D+E+F
۶۲۵		۲	۸	۴	-	-	-	۸	۲۲	۱۰	-	-	-	۲۸	-	-	-		بوژی
۶۲۳		۲	۸	۴	-	-	-	۸	۲۲	۱۰	-	-	-	۲۸	-	-	-		بوژی
۶۳۰		۲	۸	۴	-	-	-	۸	۲۲	۱۰	-	-	-	۲۸	-	-	-		بوژی
۶۳۵		۲	۸	۴	-	-	-	۸	۲۲	۱۰	-	-	-	۲۸	-	-	-		بوژی
۶۳۳		۲	۸	۱۲	-	-	-	۸	۲۲	۲۷	-	-	-	۲۸	-	-	-		بوژی
۶۱۹		۲	۸	۱۶	-	-	-	۸	۲۲	۳۶	-	-	-	۲۸	-	-	-		بوژی

جدول ۱۰- میزان خسارت وارده به راه در اثر عبور وسایل نقلیه دارای محور منفرد

محور منفرد چهار چرخ		محور منفرد دو چرخ	
خسارت در هر کیلومتر به ریال	جرم به تن	خسارت در هر کیلومتر به ریال	جرم به تن
۰	۱۳	۰	۸
۴۹۰۰	۱۴	۶۹۰۰	۹
۲۰۳۰۰	۱۵	۲۸۴۰۰	۱۰
۴۵۵۰۰	۱۶	۶۳۷۰۰	۱۱
۸۰۹۰۰	۱۷	۱۱۳۲۰۰	۱۲
۱۲۶۴۰۰	۱۸	۱۷۶۹۰۰	۱۳
۱۸۱۹۰۰	۱۹	۲۵۴۶۰۰	۱۴
۲۴۷۸۰۰	۲۰	۳۴۶۹۰۰	۱۵
۳۲۳۶۰۰	۲۱	۴۵۳۰۰۰	۱۶
۴۰۹۴۰۰	۲۲	۵۷۳۱۰۰	۱۷

جدول ۱۰ - میزان خسارت وارده به راه در اثر عبور وسایل نقلیه دارای محور منفرد

محور منفرد چهار چرخ		محور منفرد دو چرخ	
خسارت در هر کیلومتر به ریال	جرم به تن	خسارت در هر کیلومتر به ریال	جرم به تن
۵۰۵۴۰۰	۲۳	۷۰۷۶۰۰	۱۸
۶۱۱۵۰۰	۲۴	۸۵۶۱۰۰	۱۹
۷۲۷۹۰۰	۲۵	۱۰۱۹۰۰۰	۲۰

جدول ۱۱ - میزان خسارت وارد شده به راه در اثر عبور وسایل نقلیه دارای محور

مضاعف

محور مضاعف هشت چرخ		محور مضاعف شش چرخ دارای لاستیک‌های با عرض بزرگتر یا مساوی ۳۶/۵ سانتی‌متر		محور مضاعف شش چرخ دارای لاستیک‌های با عرض کمتر از ۳۶/۵ سانتی‌متر		محور مضاعف چهار چرخ	
خسارت در هر کیلومتر به ریال	جرم به تن	خسارت در هر کیلومتر به ریال	جرم به تن	خسارت در هر کیلومتر به ریال	جرم به تن	خسارت در هر کیلومتر به ریال	جرم به تن
۰	۲۲	۰	۱۹	۰	۱۶	۰	۱۴
۲۲۰۰	۲۳	۲۷۰۰	۲۰	۲۵۰۰	۱۷	۳۰۰۰	۱۵
۹۵۰۰	۲۴	۱۱۴۰۰	۲۱	۱۰۱۰۰	۱۸	۱۲۲۰۰	۱۶
۲۲۵۰۰	۲۵	۲۷۰۰۰	۲۲	۲۲۷۰۰	۱۹	۲۷۳۰۰	۱۷
۳۹۶۰۰	۲۶	۴۷۶۰۰	۲۳	۴۰۴۰۰	۲۰	۴۸۵۰۰	۱۸
۶۳۰۰۰	۲۷	۷۵۵۰۰	۲۴	۶۳۲۰۰	۲۱	۷۵۸۰۰	۱۹
۹۰۰۰۰	۲۸	۱۰۸۰۰۰	۲۵	۹۰۹۰۰	۲۲	۱۰۹۱۰۰	۲۰
۱۲۳۵۰۰	۲۹	۱۴۸۲۰۰	۲۶	۱۲۳۹۰۰	۲۳	۱۴۸۷۰۰	۲۱
۱۶۰۹۰۰	۳۰	۱۹۳۱۰۰	۲۷	۱۶۱۸۰۰	۲۴	۱۹۴۱۰۰	۲۲
۲۰۴۴۰۰	۳۱	۲۴۵۲۰۰	۲۸	۲۰۴۷۰۰	۲۵	۲۴۵۶۰۰	۲۳
۲۴۵۲۰۰	۳۲	۲۹۴۲۰۰	۲۹	۲۵۲۷۰۰	۲۶	۳۰۳۳۰۰	۲۴
۳۰۵۵۰۰	۳۳	۳۶۶۶۰۰	۳۰	۳۰۵۸۰۰	۲۷	۳۶۷۰۰۰	۲۵
۳۶۳۲۰۰	۳۴	۴۳۵۹۰۰	۳۱	۳۶۳۹۰۰	۲۸	۴۳۶۷۰۰	۲۶
۴۲۶۸۰۰	۳۵	۵۱۲۱۰۰	۳۲	۴۲۷۶۰۰	۲۹	۵۱۳۱۰۰	۲۷
۴۹۴۴۰۰	۳۶	۵۹۳۳۰۰	۳۳	۴۹۶۸۰۰	۳۰	۵۹۶۱۰۰	۲۸
۵۶۸۴۰۰	۳۷	۶۸۲۰۰۰	۳۴	۵۷۲۰۰۰	۳۱	۶۸۶۵۰۰	۲۹
۶۴۳۶۰۰	۳۸	۷۷۲۴۰۰	۳۵	۶۵۳۴۰۰	۳۲	۷۸۴۱۰۰	۳۰
۷۲۱۰۰۰	۳۹	۸۶۵۲۰۰	۳۶	۷۴۱۴۰۰	۳۳	۸۸۹۶۰۰	۳۱
۷۹۶۵۰۰	۴۰	۹۵۵۸۰۰	۳۷	۸۳۶۰۰۰	۳۴	۱۰۰۳۲۰۰	۳۲

جدول ۱۲- میزان خسارت وارد شده به راه در اثر عبور وسایل نقلیه دارای محور تریوله

محور تریوله دوازده چرخ		محور تریوله ده چرخ		محور تریوله شش چرخ	
خسارت در هر کیلومتر به ریال	جرم به تن	خسارت در هر کیلومتر به ریال	جرم به تن	خسارت در هر کیلومتر به ریال	جرم به تن
۰	۳۰	۰	۲۴	۰	۲۴
۲۹۰۰	۳۱	۳۱۰۰	۲۵	۳۴۰۰	۲۵
۱۱۲۰۰	۳۲	۱۲۳۰۰	۲۶	۱۳۴۰۰	۲۶
۲۵۲۰۰	۳۳	۲۷۷۰۰	۲۷	۳۰۳۰۰	۲۷
۴۵۰۰۰	۳۴	۴۹۵۰۰	۲۸	۵۴۰۰۰	۲۸
۷۰۲۰۰	۳۵	۷۷۲۰۰	۲۹	۸۴۲۰۰	۲۹
۱۰۱۱۰۰	۳۶	۱۱۱۳۰۰	۳۰	۱۲۱۴۰۰	۳۰
۱۳۷۵۰۰	۳۷	۱۵۱۳۰۰	۳۱	۱۶۵۰۰۰	۳۱
۱۷۹۷۰۰	۳۸	۱۹۷۶۰۰	۳۲	۲۱۵۶۰۰	۳۲
۲۲۷۵۰۰	۳۹	۲۵۰۲۰۰	۳۳	۲۷۳۰۰۰	۳۳
۲۸۰۸۰۰	۴۰	۳۰۸۹۰۰	۳۴	۳۳۷۰۰۰	۳۴
۳۳۹۸۰۰	۴۱	۳۷۳۸۰۰	۳۵	۴۰۷۸۰۰	۳۵
۴۰۴۳۰۰	۴۲	۴۴۴۷۰۰	۳۶	۴۸۵۲۰۰	۳۶
۴۷۴۵۰۰	۴۳	۵۲۱۹۰۰	۳۷	۵۶۹۴۰۰	۳۷
۵۵۰۴۰۰	۴۴	۶۰۵۵۰۰	۳۸	۶۶۰۵۰۰	۳۸
۶۳۱۸۰۰	۴۵	۶۹۵۰۰۰	۳۹	۷۵۸۲۰۰	۳۹
۷۱۸۹۰۰	۴۶	۷۹۰۸۰۰	۴۰	۸۶۲۷۰۰	۴۰
۸۱۱۵۰۰	۴۷	۸۹۲۶۰۰	۴۱	۹۷۳۸۰۰	۴۱
۹۰۹۷۰۰	۴۸	۱۰۰۰۷۰۰	۴۲	۱۰۹۱۷۰۰	۴۲
۱۰۱۳۷۰۰	۴۹	۱۱۱۵۱۰۰	۴۳	۱۲۱۶۵۰۰	۴۳
۱۱۲۳۲۰۰	۵۰	۱۲۳۵۵۰۰	۴۴	۱۳۴۷۸۰۰	۴۴

توضیحات مربوط به هر سه جدول (۱۰ و ۱۱ و ۱۲):

■ حداقل میزان خسارت وارده به راه در مورد تمام انواع وسایل نقلیه با هر مقدار اضافه بار محوری یا کلی و هر میزان مسافت پیموده شده معادل ۱۰۰۰۰۰۰۰ (یک میلیون) ریال منظور گردد.

■ خسارت وارده به راه در مورد وسایل نقلیه که با وجود اضافه بار کل، وزن گروه‌های محوری آنها از مقادیر مجاز تجاوز نکرده باشد، به ازای هر یک تن - کیلومتر معادل چهار هزار ریال منظور گردد.

■ مبالغ این جدول‌ها ممکن است هر چند سال تغییر کند و به‌عنوان نمونه آورده شده است.

■ جریمه اضافه بار مطابق جدول‌های فوق به وسیله سامانه اضافه بار محاسبه می‌گردد.

جدول ۱۳- امتیاز منفی برخی تخلفات در حمل و نقل ترافیکی

ردیف	شرح تخلف	ماده (دستورالعمل جابه جایی محموله های ترافیکی در راه های کشور)	امتیاز منفی	ملاحظات
۱	عدم صدور پروانه عبور در هنگام جابه جایی محموله های ترافیکی	۱	۲۰	
۲	عدم تکمیل یا درج صحیح ابعاد و اوزان وسیله نقلیه و محموله در پروانه عبور	۶	۱۰	
۳	عدم درج صحیح ساعات مجاز حرکت وسیله نقلیه	۹	۱۰	
۴	حرکت وسیله نقلیه در ساعات غیرمجاز	۹	۲	تخلف راننده
۵	حرکت در مسیری غیر از مسیر تعیین شده یا انتخاب مسیر غلط	۳۰ و ۱۴،۹	۱۵	
۶	عدم تأمین و به کارگیری تجهیزات هشداردهنده	۱۹-۲۱	۱۰	
۷	روشن نکردن چراغ های جلوی وسیله نقلیه و یا اسکورت	۲۲	۲	تخلف راننده
۸	عدم رعایت سرعت مجاز در حین حرکت وسیله نقلیه ترافیکی	۲۷	۲	تخلف راننده
۹	بیرون ماندگی بار در صورت بارگیری محموله های پشت سر هم	۴۴	۱۰	
۱۰	حمل دروکن کمباین، تیغه بلدوزر، آسفالت پخش کن فینیشر یا دکل سایدبوم به صورت غیر مجاز	۴۵	۲۰	

جدول ۱۴- سرعت مجاز وسایل باری در آزادراه ها، بزرگراه ها و جاده ها

نوع محور	حداقل سرعت	حداکثر سرعت و وانت بار	حداکثر سرعت انواع تریلر، کامیون و کامیونت
آزادراه	۷۰	۱۲۰	۱۱۰
بزرگراه دارای خطوط رفت و برگشت جدا	-	۱۱۰	۱۰۰
جاده اصلی	-	در روز ۹۵ و در شب ۸۵	
جاده فرعی	-	در روز ۸۵ و در شب ۷۵	

فصل ۳

زبان فنی

سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای: سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای نهاد دولتی ناظر بر امور حمل و نقل جاده‌ای کشور توسط متصدیان حمل و نقل می‌باشد که سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت‌های کلان حمل و نقل بار را بر عهده دارد.

ادارات استانی: سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای دارای اداراتی در هر یک از استان‌های کشور است که مسئولیت صدور مجوزها و نظارت بر حمل و نقل کالا در سطح استان‌ها بر عهده این ادارات می‌باشد. این ادارات دارای یک معاونت حمل و نقل و یک اداره کالا هستند که حمل و نقل بار و امور تصدی‌گری حمل و نقل در استان‌ها تحت نظارت آنها می‌باشد.

شرکت‌های حمل و نقل بار جاده‌ای: شرکت حمل و نقل جاده‌ای بین شهری کالا عبارت است از یک شخصیت حقوقی که به منظور تصدی عملیات حمل و نقل جاده‌ای بین شهری کالا در محدوده معینی (شهرستانی، استانی و سراسری) تشکیل شده و از سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای و یا ادارات استانی آن پروانه فعالیت دریافت می‌نماید.

تصدی‌گری در حمل و نقل کالا: به وظیفه حمل و جابه‌جایی کالا در یک محدوده خاص و از یک مبدأ تا یک مقصد را تصدی‌گری حمل و نقل کالا گویند. **پروانه فعالیت:** مجوزی است که توسط سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای برای فعالیت شرکت‌های حمل و نقل صادر می‌گردد. این مجوز دارای یک زمان مشخص است.

نماینده متصدی حمل و نقل: شرکتی است که به‌عنوان نماینده شرکت متصدی حمل و نقل اصلی و بر اساس قرارداد نمایندگی، صرفاً مدیریت فعالیت‌های اجرایی شرکت اصلی را در محل تأسیس نمایندگی بر عهده دارد. **شعبه متصدی حمل و نقل:** بخشی از شرکت حمل و نقل کالا است که به‌منظور تصدی قسمتی از فعالیت‌ها و براساس حدود فعالیت و وظایفی که شرکت حمل و نقل اصلی تعیین کرده است و برنامه صادر می‌نماید.

اسناد حمل کالا: اسناد و مدارکی است که متصدی حمل و نقل کالا صادر می‌نماید و همراه بار و کالا در کلیه زمان‌ها از تحویل، جابه‌جایی تا مقصد و تخلیه کالا باید همراه کالا باشد.

مقررات حمل و نقل: شامل قوانین و مقرراتی است که توسط سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای به متصدیان حمل و نقل کالا ابلاغ می‌گردد. متصدیان موظف به اجرای این قوانین می‌باشند.

حوزه فعالیت: محدوده جغرافیایی که یک شرکت حمل و نقل مجاز به فعالیت در آن می‌باشد.

وسيله نقلیه ملكی: وسیله نقلیه عمومی باری است که سند مالکیت این وسیله نقلیه باید به نام شرکت و یا مدیران آن باشد. این وسیله نقلیه دارای مشخصات فنی مجاز و ظرفیت ناخالص کافی (برحسب تن) برای حمل کالا می‌باشد که این مشخصات در کارت مشخصات فنی وسیله نقلیه آماده است.

وسیله نقلیه تحت پوشش: وسیله نقلیه عمومی باری است که براساس قرارداد همکاری به مدت حداقل یک سال تحت پوشش شرکت و یا شعبه‌های شرکت می‌باشد و در جهت انجام عملیات حمل‌ونقل کالای آن شرکت به کار گرفته می‌شود. مشخصات فنی مجاز و ظرفیت ناخالص کافی (برحسب تن) در کارت مشخصات فنی وسیله نقلیه مشخص شده است.

هیئت مدیره شرکت: هر شرکت حمل‌ونقل بار به وسیله یک عده اشخاص صاحب سهم اداره می‌شود که قانون، عنوان هیئت مدیره به آنان داده است. افراد این هیئت مدیره هر یک نماینده شرکت هستند یعنی از طرف شرکت نمایندگی دارند که در امور جاری شرکت اقدام می‌نمایند.

مدیر عامل شرکت: معمولاً عالی‌رتبه‌ترین مسئول اجرایی یا رئیس عهده‌دار مدیریت تام یک شرکت حمل‌ونقل می‌باشد که از طرف هیئت مدیره منصوب می‌گردد و گزارش فعالیت‌های شرکت را باید به هیئت مدیره ارائه کند.

مدیر اداری: مدیر امور اداری برنامه‌ریزی، هدایت و هماهنگی خدمات اداری و پشتیبانی شرکت حمل‌ونقل بار و کلیه مکاتبات اداری و ارسال و دریافت نامه‌ها را برعهده دارد. در یک شرکت کوچک او ممکن است مسئول همه وظایف بخش امور اداری باشد. ولی در شرکت بزرگ، مدیر امور اداری مسئول مدیریت و نظارت بر کارکنان بخش امور اداری است.

واحد حقوقی شرکت: بخشی شامل افراد حقوقی می‌باشد که هدایت و کنترل و برنامه‌ریزی فعالیت‌های مربوط به امور حقوقی و مشکلات قراردادهای شرکت حمل‌ونقل را برعهده دارد.

تصادف منجر به قتل: تصادف جاده‌ای که به علت آن یک یا چند انسان کشته می‌شود.

تصادف منجر به جرح: تصادف جاده‌ای که به علت آن یک یا چند انسان مجروح می‌شود.

مدل بار: اصطلاحی که به عنوان شرکت سازنده یا تولیدکننده بار بر روی جعبه بار درج می‌گردد.

شماره سریال بار: معمولاً شماره‌ای ۱۳ رقمی بر روی جعبه کالا است که به عنوان شماره شناسایی کالا شناخته می‌شود و اعداد مختلف آن نشان‌دهنده یک موضوع خاص و یک دسته‌بندی خاص می‌باشد. به عنوان مثال سه حرف اول سمت چپ آن نشان‌دهنده شرکت تولیدکننده آن است.

وصول محموله: دریافت و پذیرش کالا توسط متصدی حمل‌ونقل برای حمل آن می‌باشد.

بیمه نمودن بار: بیمه نمودن کالایی معین از یک مبدأ معین تا یک مقصد معین و در کل مسیر اگر خسارتی به بار وارد شود توسط شرکت بیمه پرداخت خواهد شد.

بارنامه بین‌المللی: سند بین‌المللی است که حمل‌کننده یا نماینده وی پس از وصول کالا صادر می‌نماید و حاکی از حمل کالای معینی از یک نقطه به نقطه دیگر با وسیله حمل مورد توافق (کشتی، قطار، کامیون، هواپیما و یا ترکیبی از آنها) در مقابل کرایه حمل معینی می‌باشد. این بارنامه برای حمل‌ونقل بین کشورهای مختلف صادر می‌گردد.

پیش نویس نامه : متنی است که قبل از نامه رسمی اصلی تهیه می‌شود و پس از تأیید آن تبدیل به نامه اصلی به شیوه رسمی می‌شود.

رونوشت: سازمان‌ها و اشخاصی هستند که علاوه برگیرنده مشخص شده در عنوان نامه باید نامه به دست آنها برسد و در زیر نامه مشخص می‌شود.

فعالیت فورواردی: فعالیت فورواردی عبارت است از عمل هماهنگی و ترتیب حمل کالا به یکی از طرق مختلف زمینی، هوایی، دریایی و یا ترکیبی از آنها و قبول مسئولیت به موجب بارنامه صادره و قراردادهای منعقد. شرکتی که در این زمینه فعال است فورواردر نامیده می‌شود.

انواع بارنامه رایج در حمل و نقل

- بارنامه دریایی: حمل با کشتی (Ocean/Marine Bill of Lading)
- راه‌نامه (بارنامه) هوایی: حمل با هواپیما (Airway Bill)
- راه‌نامه (بارنامه) راه‌آهن: حمل با قطار (Railway Bill)
- راه‌نامه (بارنامه): حمل با کامیون (CMR/TRUCK Way Bill)
- بارنامه سراسری: حمل با کامیون، قطار و کشتی (Through Bill of Lading)
- بارنامه حمل مرکب فیاتا (Combined Transport Bill of Lading)

ترانزشیپ (بارنامه ترانزشیپ) (Transshipment Bill of Lading):

این نوع بارنامه صرفاً برای حمل کالا از طریق دریا بوده و کالا از یک کشتی به کشتی دیگر منتقل می‌شود و در آن مبدأ و مقصد محموله و همچنین نقطه انتقال کالا از کشتی اول به کشتی دوم و غیره مشخص می‌شود.

فعالیت کریبری: فعالیت کریبری بین‌المللی عبارت است از تصدی بلافضل جابه‌جایی کالا از کشوری به کشور دیگر به یک طریق حمل و بر طبق قرارداد حمل.

اصطلاحات بین‌المللی حمل و نقل

1 از محل کار..... (از محل کارخانه، از محل کشتی، از محل انبار و غیره) Ex Works... (Ex Factory, Ex Mill, Ex Frame, Ex Warehouse)

از محل کار بدین معنی است که تنها مسئولیت فروشنده در این است که کالا را در محل شخصی خود (یعنی محل کار و یا محوطه کارخانه) در اختیار مشتری قرار دهد. خاصه اینکه فروشنده مسئول نیست تا کالا را بر روی وسیله نقلیه‌ای که خریدار تهیه می‌نماید بارگیری کند مگر اینکه قرار دیگری گذاشته شده باشد. خریدار کلیه هزینه‌های خطرات ناشی از آوردن کالا به مقصد مورد نظر را متحمل می‌گردد. از این جهت این شرط مبین کمترین وظیفه برای فروشنده می‌باشد.

2 فور فوت (تحویل روی واگن محل ارسال تعیین شده)

FOR FOT (Free on Rail/ Free on truck)

فور فوت به معنی تحویل روی واگن است. این مقررات دارای معانی مشترکی می‌باشد، از آنجایی که لغت (تراک) به واگن اطلاق می‌شود، این مفاهیم باید فقط در حالتی استفاده شوند که کالا به وسیله راه‌آهن حمل شود.

۳ فاس (تحويل کنار کشتی)

FAS (Free Alongside Ship)...(Named Port of Shipment)

فاس به معنی تحويل کنار کشتی است تحت این مقررات تعهد فروشنده با گذاردن کالا کنار کشتی روی اسکله یا بارج به پایان می‌رسد. بدین مفهوم که خریدار تمام هزینه‌ها و مسئولیت‌های خسارت یا فقدان را از زمان گذاردن کالا کنار کشتی باید متحمل گردد. باید توجه داشت که برخلاف مقررات فوب این مقررات خریدار را موظف می‌سازد تا تشریفات صادراتی کالا را انجام دهد.

۴ فوب (تحويل روی عرشه کشتی)

FOB(Free on Board)...(Named Port of Shipment)

فوب به معنی «تحويل روی عرشه کشتی» می‌باشد. کالا به وسیله فروشنده در بندری که در قرارداد فروش ذکر شده روی عرشه کشتی گذارده می‌شود. خطرات خسارت، فقدان کالا، هنگامی که از لبه کشتی می‌گذرد از فروشنده به خریدار انتقال می‌یابد.

۵ سی اند اف (ارزش و کرایه)... (بندر مقصد تعیین شده)

C&F (Cost & Freight) ... (Named Port of Destination)

سی اند اف به معنی «ارزش کالا به اضافه کرایه» می‌باشد. فروشنده بایستی کرایه و هزینه‌های لازم جهت حمل به مقصد تعیین‌شده را بپردازد ولی خطر خسارت یا فقدان و همچنین هرگونه افزایش هزینه از موقع گذر کالا از لبه کشتی در بندر بارگیری از فروشنده به خریدار منتقل می‌گردد.

۶ سیف (ارزش، بیمه و کرایه)... (بندر مقصد تعیین شده)

CIF (Cost, Insurance & Freight) ... (Named Port of Destination)

سیف به معنی «ارزش بیمه و کرایه» می‌باشد. این مقررات مانند (سی اند اف) می‌باشد. مضاف بر اینکه فروشنده موظف است بیمه دریایی کالا را در مقابل خسارت یا فقدان در مدت حمل فراهم آورد. فروشنده با بیمه‌گر قرارداد منعقد می‌نماید و حق بیمه را می‌پردازد. خریدار بایستی توجه داشته باشد که بر اساس این مقررات برخلاف مقررات (کرایه و بیمه پرداخت شده) تا از فروشنده خواسته می‌شود که حداقل پوشش بیمه‌ای را که (FPA) نامیده می‌شود) اخذ نماید.

۷ تحويل از کشتی Ex Ship

«تحويل از کشتی» به معنی آن است که فروشنده باید کالا را روی عرشه کشتی در مقصدی که در قرارداد فروش ذکر شده در دسترس خریدار قرار دهد. فروشنده باید کلیه هزینه و خطرات مربوط به آوردن کالا تا آن محل را متحمل گردد.

۸ از اسکله (عوارض پرداخت شده...بندر مقصد تعیین شده)

Ex QUAY (Duty Paid ... Named Port)

«از اسکله» به این معنی است که فروشنده کالا را روی اسکله در مقصدی که در قرارداد فروش ذکر شده است در دسترس خریدار قرار می‌دهد. فروشنده باید کلیه هزینه‌ها و خطرات مربوط به آوردن کالا تا آن محل را متحمل گردد.

۹ تحويل شده در مرز... (محل تعیین شده برای تحويل در مرز)

Delivered at Frontier ... (Named Place of Delivery at Frontier)

«تحويل شده در مرز» به معنای آن است که تعهدات فروشنده زمانی به انجام می‌رسد که کالاها به مرز رسیده باشد. البته پیش از «مرز گمرکی» کشوری که در قرارداد فروش تعیین شده است. این اصطلاح اصولاً در موردی باید به کار رود که کالاها با راه‌آهن یا راه شوسه حمل می‌شود، ولی می‌توان آن را بدون توجه به نوع طریقه حمل نیز به کار برد.

۱۰ فوب فرودگاه... (فرودگاه تعیین شده برای ارسال)

FOB Airport ... (Named Airport of Departure)

مقرراتی که ذیلاً برای تحویل کالاها طبق شرایط فوب از طریق حمل با هواپیما ذکر شده به دقت تدوین شده است تا کاربردهایی را که معمولاً در بازرگانی رعایت می‌شود منعکس سازد. توجه داده خواهد شد که «فوب» به درستی با معنای «تحویل روی وسیله حمل» در ارتباط با حمل و نقل هوایی نباید به مفهوم ظاهر آن گرفته شود بلکه به این عنوان باید تلقی شود که واژه بعدی نقطه‌ای را، مشخص می‌سازد که مسئولیت فروشنده در آن باید پایان یابد.

۱۱ حمل کننده آزاد... (نقطه معین شده)

Free Carrier ... (Named Point)

این اصطلاح را برای آن اختیار کرده‌اند تا ضرورت‌های حمل و نقل مدرن را به‌ویژه مانند حمل و نقل «ضد الگویی» از قبیل کانتینر یا «رول آن - رول آف» توسط تریلرها و فری‌ها جوابگو باشد. این ترتیب مبتنی بر همان اصول عمده‌ای است که در مورد فوب وجود دارد - به استثنای آنکه فروشنده هر زمان که کالاها را در ید عامل حمل و نقل در نقطه تعیین شده قرار دهد تعهداتش به پایان می‌رسد. اگر هیچ نقطه مشخصی را نتوان در زمان عقد قرارداد فروش متذکر شد دو طرف باید به محل یا فاصله‌ای که در آنجا عامل حمل باید کالاها را تحویل بگیرد اشاره کنند. خطر آسیب یا از میان رفتن کالاها از آن زمان از فروشنده به خریدار منتقل می‌شود، نه از زمانی که روی کشتی قرار گیرد. «حمل کننده» به معنای هر شخصی است که توسط او یا به نام او پیمان حمل کالاها از طریق جاده، خط آهن، هواپیما، راه دریا یا هر مجموعه مختلفی از این طریق منعقد شده باشد. هر زمان که فروشنده باید بارنامه یا راه نامه یا رسید حمل کننده را ارائه دهد بی‌درنگ با ارائه چنان سندی به شخص حمل کننده، او وظیفه خود را انجام می‌دهد.

۱۲ کرایه به حامل پرداخت شده... (نقطه مقصد تعیین شده)

Freight Carriage Paid to ... (Named Point of Destination)

مانند سی اند اف «کرایه به حامل پرداخت شده...» به معنای آن است که فروشنده کرایه را بابت حمل کالاها به مقصد تعیین شده می‌پردازد. به هر حال خطرات فقدان یا آسیب دیدن کالاها و نیز هر هزینه اضافی دیگر از لحظه‌ای کالاها به ید نخستین حامل تحویل شد از فروشنده به خریدار منتقل می‌شود - نه از زمانی که روی کشتی قرار گرفت.

۱۳ کرایه و بیمه حمل و نقل به حامل پرداخت شده... (نقطه مقصد تعیین شده)

Freight Carriage & Insurance Paid to ... (Named Point of Destination)

این اصطلاح مانند اصطلاح «کرایه به حامل پرداخت شده...» است اما به اضافه آنکه فروشنده باید بیمه حمل و نقل را در قبال خطر فقدان یا آسیب کالاها طی جریان حمل آن تأمین کند، فروشنده با بیمه‌گر پیمان بیمه را منعقد می‌کند و حق بیمه را می‌پردازد.

۱۴ ضریب تعدیل نرخ سوخت (BAF (Bunkering Adjustment Factor)

سورشارژ^۱ برای تعدیل نرخ سوخت است (چون نرخ سوخت متغیر است) لذا در زمان‌های مختلف بر حسب تغییر، ضریب محاسبه شده متغیری بر کرایه اضافه می‌گردد.

۱۵ فله (BULK)

فله کالایی است که بدون هیچ‌گونه بسته‌بندی در کشتی وارد می‌گردد مانند غلات سنگ‌آهن، سیمان، شکر، املاح معدنی، فسفات، ذغال و غیره.

۱۶ ضریب تعدیل نرخ ارز (CAF (Currency Adjustment Factor)

سورشارژ برای تعدیل نرخ ارز، چون نرخ برابری دلار به سایر ارزها به‌طور روزانه در تغییر است لذا در زمان‌های مختلف بر حسب تغییرات روزانه، ضریب محاسبه شده متغیری بر کرایه اضافه می‌گردد.

۱۷ قرارداد اجاره‌ای (Charter Party)

قرارداد اجاره‌ای، چون بعضی از کشتی‌ها به‌صورت دربست اجاره می‌شوند لذا بر حسب شرایط اجاره قراردادهایی موجود است که چارتر پارتی نامیده می‌شود و کلیه تعهدات اجاره‌کننده و اجاره‌دهنده با ذکر مشخصات کشتی در آن مندرج است.

انگلیسی	فارسی	ردیف
Accessibility	قابلیت دسترسی	۱
Administrative department	واحد اداری	۲
Administrative value	ارزش اداری	۳
Aggregate working load limit	بار مجاز افزوده	۴
Agricultural products	محصولات کشاورزی	۵
Airport	فرودگاه	۶
Airway bill	بارنامه هوایی	۷
Alarm equipment	تجهیزات هشداردهنده	۸
Allowed speed	سرعت مجاز	۹
Analytical reports	گزارش‌های تحلیلی	۱۰
Anchor point	محل اتصال	۱۱
Animal husbandry products	محصولات دامپروری	۱۲
Archive equipment	تجهیزات بایگانی	۱۳

انگلیسی	فارسی	ردیف
Archives/filing	بایگانی	۱۴
Archivist	بایگان	۱۵
Article of cargo	محموله	۱۶
Attachment	پیوست نامه	۱۷
Authorization	مجوز	۱۸
Auto Technical Examination Card	برگه معاینه فنی خودرو	۱۹
Axial overload	اضافه بار محوری	۲۰
Axial weighbridge	باسکول محورکش	۲۱
axle load	بار محوری	۲۲
Backup	نسخه پشتیبان	۲۳
Bill of lading-B/L	بارنامه	۲۴
Bill of loading	اسناد حمل کالا	۲۵
Bill Way TRUCK	بارنامه حمل با کامیون	۲۶
Binder	زونکن (پروندان)	۲۷
Board of directors	هیئت مدیره	۲۸
Bogie	بوژی	۲۹
Borderterminal	پایانه مرزی	۳۰
Bulkhead	تیغه محافظ میانی	۳۱
Bundle	باندل	۳۲
Bunk	بونک	۳۳
Bunk unit	بونک یونیت	۳۴
Bunker	بونکر	۳۵

انگلیسی	فارسی	ردیف
Cab shield	حفاظ کابین	۳۶
car card	کارت مشخصات خودرو	۳۷
Car insurance	بیمه نامه خودرو	۳۸
Cargo activity license	پروانه فعالیت	۳۹
Carriage route	مسیریابی حمل بار	۴۰
Carrier	متصدی حمل	۴۱
Centralized archiving	بایگانی متمرکز	۴۲
Civil liability Insurance for transport operators	بیمه مسئولیت مدنی متصدیان حمل و نقل داخلی	۴۳
Classified documents	اسناد طبقه بندی شده	۴۴
Convention Merchandise Router (CMR)	راهنامه	۴۵
Combined Transport Bill Of Lading	بارنامه حمل مرکب	۴۶
commission	کارمزد	۴۷
Compact disc (cd)	لوح فشرده	۴۸
company branch	شعبه شرکت	۴۹
Company representative	نماینده شرکت	۵۰
Confidential	محرمانه	۵۱
Confidentiality	محرمانگی	۵۲
Consignee	گیرنده بار	۵۳
Consignee	گیرنده	۵۴
Consigner	فرستنده	۵۵

انگلیسی	فارسی	ردیف
Contained	بار محاط	۵۶
Container chassis vehicle	کانتینر اینترمدال	۵۷
contract of carriage	قرارداد حمل	۵۸
Contractor	پیمانکار	۵۹
Conveyor belt	نوار نقاله	۶۰
Corrupt	فاسد شدن	۶۱
Crown	لوازم ایمنی	۶۲
Cultural documents	اسناد فرهنگی	۶۳
Customs	گمرک	۶۴
Cylindrical load	بار استوانه‌ای	۶۵
Dangerous material	بار خطرناک	۶۶
Data	داده	۶۷
Decentralized archive	بایگانی غیرمتمرکز	۶۸
Decision making	تصمیم‌گیری	۶۹
Delivery order	حواله بار	۷۰
Destination	مقصد	۷۱
Direct tiedown	بند مستقیم (طولی)	۷۲
Document lifecycle	چرخه عمر سند	۷۳
Document management	مدیریت اسناد	۷۴
Document of title to the goods	سند مالکیت بار	۷۵

انگلیسی	فارسی	ردیف
Document retrieval	بازیابی سند	۷۶
Document search	جست و جوی سند	۷۷
Document/evidence	مدرک/اسند	۷۸
Documents archiving	بایگانی اسناد	۷۹
Documents classification	طبقه‌بندی اسناد	۸۰
Documents coding	کدگذاری اسناد	۸۱
Documents organizing	سازماندهی اسناد	۸۲
Domestic transport	حمل داخلی	۸۳
Domestic transportation company	شرکت حمل و نقل بار داخلی	۸۴
Draft letter	پیش‌نویس نامه	۸۵
Driver smart card	کارت هوشمند فعالیت وسایل نقلیه باری	۸۶
Driving license	گواهینامه رانندگی	۸۷
Drug	دارو	۸۸
Dryport	بندر خشک	۸۹
Dump	کمپرسی	۹۰
Ease of access to documents	سهولت دسترسی به اسناد	۹۱
Economic documents	اسناد اقتصادی	۹۲
Edge protector	محافظ لبه‌ای	۹۳
Electric flashing light	چراغ چشمک‌زن الکتریکی	۹۴
EN۴۷۱ technical brochure ENlowress	استاندارد EN۴۷۱	۹۵

انگلیسی	فارسی	ردیف
Escort	اسکورت	۹۶
Excess load	اضافه بار	۹۷
Export	صادرات	۹۸
Fare- freight	کرایه	۹۹
File	پرونده	۱۰۰
Financial document	سند مالی	۱۰۱
Financial value	ارزش مالی	۱۰۲
Finisher	فینیشر	۱۰۳
Firm	مؤسسه	۱۰۴
First aid box safety equipment	جعبه کمک‌های اولیه درمانی	۱۰۵
Fixed trailing basket	باسکول تریلی کش ثابت	۱۰۶
Flat semi trailer	کفی	۱۰۷
Fleet	ناوگان	۱۰۸
Fleet smart card	کارت هوشمند ناوگان عمومی	۱۰۹
Flexibility	قابلیت انعطاف	۱۱۰
Food stuffs	مواد غذایی	۱۱۱
forwarder	متصدی حمل و نقل بار	۱۱۲
Gantry crane	جرثقیل دروازه‌ای	۱۱۳
Geographic scope of activity	حوزه فعالیت	۱۱۴
Goods	کالا	۱۱۵
Goods serial number	شماره سریال بار	۱۱۶

انگلیسی	فارسی	ردیف
Goods acceptance	پذیرش بار	۱۱۷
Goods length	طول بار	۱۱۸
Goods weight	وزن بار	۱۱۹
Goods width	عرض بار	۱۲۰
Shipment-goods	محموله	۱۲۱
Gross combination weight rating	وزن مرکب خالص	۱۲۲
Hangar	هانگار	۱۲۳
Hardware	سخت افزار	۱۲۴
Head board	تیغه محافظ جلویی	۱۲۵
Historical documents	اسناد تاریخی	۱۲۶
Identification card	کارت ملی	۱۲۷
Import	واردات	۱۲۸
Indirect tiedown	بند عرضی	۱۲۹
Information	اطلاعات	۱۳۰
Insulate	عایق بندی کردن	۱۳۱
Insurance	بیمه	۱۳۲
Integrity	یکپارچگی	۱۳۳
Intermodal container	کراون	۱۳۴
International transportation company	شرکت حمل و نقل بار بین المللی	۱۳۵
Jumbo	جامبو	۱۳۶
Passer-laissez	پروانه عبور بار ترافیکی	۱۳۷

انگلیسی	فارسی	ردیف
Laser distance meter	دیستومتر	۱۳۸
Lattice boom crane	جرثقیل بوم خشک	۱۳۹
Leading rope	مهار کردن	۱۴۰
Legal department	واحد حقوقی	۱۴۱
Legal document	سند حقوقی	۱۴۲
Legal responsibilities	مسئولیت‌های حقوقی	۱۴۳
Legal value	ارزش حقوقی	۱۴۴
letter number	شماره نامه	۱۴۵
light revolving	چراغ گردان	۱۴۶
Load arrangement	چیدمان بار	۱۴۷
Spacer	جداکننده یا فضا‌ساز	۱۴۸
Load insurance	بیمه‌نامه بار	۱۴۹
Loaded semi trailer	کمرشکن	۱۵۰
Loading	بارگیری	۱۵۱
Loading and Unloading	بارگیری و تخلیه	۱۵۲
Loading ramp	رمپ بارگیری	۱۵۳
Lumbar meter	متر کمری	۱۵۴
Managing director	مدیرعامل	۱۵۵
Manual crane	جرثقیل دستی	۱۵۶
Manual forklift	لیفتراک دستی	۱۵۷
Map legend	راهنمای نقشه	۱۵۸

انگلیسی	فارسی	ردیف
Material safety data sheet	برگه ایمنی مواد خطرناک	۱۵۹
Metal meter	متر فلزی	۱۶۰
Military documents	اسناد نظامی	۱۶۱
Bill of lading Marine /Ocean	بارنامه دریایی	۱۶۲
Official documents	اسناد اداری	۱۶۳
Official letter	نامه اداری	۱۶۴
Ordinary dropside	بغلدار معمولی	۱۶۵
Origin	مبدأ	۱۶۶
Over size load	بار ترافیکی	۱۶۷
Overhead cranes	جرثقیل سقفی	۱۶۸
Overland transportation	حمل و نقل زمینی	۱۶۹
Overload	اضافه بار	۱۷۰
Overweight & over size cargo	بار ترافیکی	۱۷۱
Overweight & over size cargo transportation company	شرکت حمل و نقل بار ترافیکی	۱۷۲
Packing	بسته بندی کردن	۱۷۳
Packing	بسته بندی	۱۷۴
Pallet	پالت	۱۷۵
Perishable	فاسدشدنی	۱۷۶
Platform	پلتفرم (صفحه وزن گیری)	۱۷۷
Political documents	اسناد سیاسی	۱۷۸

انگلیسی	فارسی	ردیف
paid -Pre	پیشکرایه	۱۷۹
Preliminaries	مقدمات	۱۸۰
Pre-travel measures	اقدامات پیش از سفر	۱۸۱
Printer	چاپگر	۱۸۲
Public road freight fleet	ناوگان حمل و نقل عمومی جاده‌ای بار	۱۸۳
Punch	پانچ	۱۸۴
Quick access to documents	سرعت دسترسی به اسناد	۱۸۵
Rail vehicle	وسیله نقلیه نرده‌دار	۱۸۶
Railway bill	بارنامه راه‌آهن	۱۸۷
Record	سابقه	۱۸۸
Red flag	پرچم قرمزرنگ	۱۸۹
Refrigerated	یخچال‌دار	۱۹۰
Refrigerator car	وسیله حمل کالای فاسد شدنی	۱۹۱
Regulations for the carriage of goods	قوانین حمل بار	۱۹۲
Restoration of documents	مرمت اسناد	۱۹۳
Revolutionary	صفحه گردان	۱۹۴
Road transport documents	اسناد حمل و نقل جاده‌ای	۱۹۵
Route guidance map	نقشه راهنمای مسیر	۱۹۶
Routing	مسیریابی	۱۹۷
Sanitize	بهداشتی کردن	۱۹۸

انگلیسی	فارسی	ردیف
Scanner	پویشگر (اسکنر)	۱۹۹
Scheduling	زمان بندی	۲۰۰
Scientific documents	اسناد علمی	۲۰۱
Secret	سری	۲۰۲
Secured	ایمن	۲۰۳
Device securing	لوله بتنی فلنچی	۲۰۴
Centralized archive-semi	بایگانی نیمه متمرکز	۲۰۵
Semitrailer	نیمه یدک	۲۰۶
Twist lock	قفل تویست	۲۰۷
Shipper	فرستنده بار	۲۰۸
Shipping value-Goods value	ارزش محموله	۲۰۹
Sidebar	سایدبوم	۲۱۰
Signer	امضاکننده نامه	۲۱۱
Software	نرم افزار	۲۱۲
Shackle	قلاب بکسل	۲۱۳
Stake	ستون بغل	۲۱۴
Load capacity	ظرفیت بارگیری	۲۱۵
Stake packet	جا ستون	۲۱۶
Statistical reports	گزارش های آماری	۲۱۷
Stevedore	ناظر بارگیری و تخلیه	۲۱۸

انگلیسی	فارسی	ردیف
Strapping	تسمه	۲۱۹
Subject of the letter	موضوع نامه	۲۲۰
Suction un-loader	مکنده (برای تخلیه کامیون)	۲۲۱
Support	پشتیبانی	۲۲۲
Tallying	بارشماری	۲۲۳
Tanker	مخزن دار	۲۲۴
Tarpaulin	چادر برزنتی	۲۲۵
Tarpaulin coverd dropside	بغلدار چادری	۲۲۶
Tax	مالیات	۲۲۷
Technical director	مدیر فنی	۲۲۸
Technical documents	اسناد فنی	۲۲۹
Technical safety	سلامت فنی	۲۳۰
Telescopic crane	جرثقیل تلسکوپی	۲۳۱
The receipt of goods	رسید بار	۲۳۲
Tie-down	بند	۲۳۳
Tier	دسته	۲۳۴
Title of the letter	عنوان نامه	۲۳۵
Top secret	به کلی سری	۲۳۶
Tower cranes	جرثقیل برجی	۲۳۷
Trailer	بارگیر غیر ثابت	۲۳۸
Trailer	یدک	۲۳۹

انگلیسی	فارسی	ردیف
Transcript	رونوشت	۲۴۰
Transportation company	شرکت حمل و نقل	۲۴۱
Transportation department	واحد حمل و نقل	۲۴۲
Trip origin and destination	مبدأ و مقصد سفر	۲۴۳
Trolley	چرخ دستی	۲۴۴
Trough bill of lading	بارنامه سراسری	۲۴۵
Truck body	بارگیر	۲۴۶
Truck fixed body	بارگیر ثابت	۲۴۷
Truck tractor	کشنده	۲۴۸
Container chassis vehicle	کانتینر بر	۲۴۹
Type of goods	نوع بار	۲۵۰
Unclassified documents	اسناد غیرطبقه بندی شده	۲۵۱
Unitized load	بار دسته ای	۲۵۲
Unloading	تخلیه بار	۲۵۳
Van	مسقف	۲۵۴
Vat(value add tax)	مالیات بر ارزش افزوده	۲۵۵
Watermark	نقش آب	۲۵۶
Weather circulation	گردش هوا	۲۵۷
Wedge	گوه	۲۵۸
Weighbridge	باسکول	۲۵۹

انگلیسی	فارسی	ردیف
Weighing	توزین	۲۶۰
Weighing system in motion	سیستم توزین در حال حرکت	۲۶۱
Winch	وینچ	۲۶۲
Working load limit	بار مجاز	۲۶۳

فصل ۴

قوانین و دستورالعمل‌ها

مواد مهم آیین نامه حمل بار و مسافر و مدت لغو پروانه فعالیت و تعطیلی مؤسسات حمل و نقل جاده‌ای

ماده ۱- شرکت‌ها و مؤسسات حمل و نقل جاده‌ای موظف‌اند علاوه بر رعایت شرایط و ضوابط تأسیس و بهره‌برداری مصوب شورای عالی هماهنگی ترابری کشور، پس از دریافت پروانه فعالیت موارد ذیل را رعایت کنند:

(الف) کلیه شرایط و ضوابط مربوط به تأسیسات و تجهیزات مورد نیاز و در صورت استقرار در پایانه تمدید به موقع قرارداد بهره‌برداری

(ب) اقدام لازم جهت تمدید پروانه فعالیت بر اساس ضوابط تأسیس و بهره‌برداری

(ج) رعایت محدوده جغرافیایی محل فعالیت بر اساس ضوابط تأسیس و بهره‌برداری

ماده ۲- شرکت‌ها و مؤسسات حمل و نقل جاده‌ای بایستی دارای پروانه فعالیت مجاز و معتبر از سازمان حمل و نقل و پایانه‌های کشور باشند، در غیر این صورت نیروی انتظامی با اعلام سازمان مذکور از ادامه فعالیت آنها جلوگیری خواهد نمود.

ماده ۳- شرکت‌ها و مؤسسات حمل و نقل جاده‌ای باید رانندگان وسایل نقلیه مربوط را ملزم به داشتن مدارک زیر کنند و از تحویل مسافر و بار و صدور بارنامه و صورت وضعیت مسافری جهت وسایل نقلیه‌ای که رانندگان آن فاقد مدارک مزبور باشند، خودداری نمایند:

(الف) گواهینامه بیمه اجباری شخص ثالث

(ب) کارت شناسایی عکس‌دار راننده که از طرف سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای کشور تهیه و تنظیم می‌شود.

(ج) کارت وابستگی وسیله نقلیه به یکی از مؤسسات و شرکت‌های حمل و نقل بار و مسافر

(د) گواهینامه رانندگی متناسب

(ه) کارت صحت و سلامت جسمی و روحی از مراجع ذیربط

ماده ۴- شرکت‌ها و مؤسسات حمل و نقل جاده‌ای باید از دادن مسافر و تحویل بار و صدور بارنامه و صورت وضعیت مسافری جهت وسیله نقلیه‌ای که به وسایل ایمنی زیر مجهز نباشد، خودداری نمایند:

(الف) جعبه کمک‌های اولیه درمانی

(ب) علائم ایمنی مورد نیاز از جمله مثلث شبرنگ

(ج) کارت معاینه فنی

(د) کپسول آتش‌نشانی

(ه) دستگاه سنجش سرعت و زمان (تاخوگراف) بدون نقص فنی

(و) زنجیر چرخ در موارد لزوم

(ز) لاستیک‌های آج‌دار قابل قبول

تبصره- به‌کارگیری وسایل نقلیه که کارت آنها با وضعیت فعلی وسیله نقلیه مغایرت دارد ممنوع است.

ماده ۵- شرکت‌ها و مؤسسات حمل و نقل جاده‌ای باید فقط جهت وسایل نقلیه‌ای، بارنامه یا صورت وضعیت مسافری صادر نمایند که از هر حیث سالم

باشند و هیچ‌گونه نقص فنی در سیستم ترمزها، سیستم فرمان، سیستم اتصال در مورد تریلی‌ها، سیستم روشنایی، بوق، برف‌پاک‌کن و وسایل گرمایشی و سرمایه‌ی مناسب نداشته باشند.

تبصره ۱- شرکت‌ها و مؤسسات حمل‌ونقل موضوع این آیین‌نامه باید فردی را به‌عنوان مدیر یا مسئول فنی تعیین نمایند تا قبل از حرکت، وسیله نقلیه را معاینه و قابلیت آن را برای سفر پیش‌بینی نماید.

تبصره ۲- به‌کار گرفتن لاستیک‌های بزرگ‌تر از حد استاندارد کارخانه سازنده در اتوبوس‌های مسافری که باعث افزایش سرعت وسیله نقلیه و عدم ثبت آن در دستگاه سرعت‌سنج می‌شود، ممنوع است.

ماده ۶- هرگاه تصادف وسیله نقلیه عمومی حامل کالا یا مسافر در طول مسیر مبدأ، مقصد، منجر به قتل یا جرح شود که ناشی از تقصیر راننده وسیله نقلیه یا به‌کار گرفتن راننده فاقد صلاحیت یا عدم مهار مناسب محموله و یا وجود نقص فنی مستمر در وسیله نقلیه باشد، شرکت یا مؤسسه حمل‌ونقل صادر کننده بارنامه یا صورت وضعیت، مسئول و مشمول مقررات این آیین‌نامه می‌باشد.

ماده ۱۰- اخذ هرگونه وجهی توسط شرکت‌ها و مؤسسات حمل‌ونقل غیر از حق کمیسیون (کارمزد) و کرایه حمل حسب مورد از بلیت و صورت وضعیت مسافری و بارنامه از رانندگان و مسافران و صاحبان کالا ممنوع است.

ماده ۱۱- شرکت‌ها و مؤسسات حمل‌ونقل کالا مکلف‌اند شرایط عمومی حمل کالا و ضوابط حمل مواد خطرناک مصوب شورای عالی هماهنگی ترابری کشور و مقررات وزارت راه و ترابری در مورد حمل بار در راه‌های کشور و نحوه جابه‌جایی کالاهای خارج از ابعاد استاندارد حمل‌ونقل (محمولات ویژه یا ترافیکی) را دقیقاً رعایت نمایند و در صورت تخلف مشمول مقررات این آیین‌نامه می‌باشند.

ماده ۱۲- رسیدگی به تخلفات شرکت‌ها و مؤسسات حمل‌ونقل جاده‌ای در خصوص عدم رعایت مفاد و شرایط این آیین‌نامه بر عهده کمیسیونی مرکب از ۳ نفر از افراد ذی‌صلاح به انتخاب رئیس سازمان است.

ماده ۱۳- در صورت وقوع تخلف و عدم رعایت مقررات، توسط کمیسیون موضوع ماده (۱۲) براساس اسناد و مدارک مربوط و در صورت لزوم با دعوت از مدیر شرکت یا مؤسسه حمل‌ونقل ذیربط و با توجه به اهمیت تخلف به ویژه تأثیر آن در وقوع سوانح و تصادفات رانندگی و ملاحظه عمد یا قصور و تکرار دفعات تخلف، شرکت یا مؤسسه حمل‌ونقل متخلف، بر اساس نوع تخلف به تناسب^۱ پروانه فعالیت آن از یک ماه تا یک سال لغو می‌گردد.

تبصره ۱- در صورت تکرار تخلف، پروانه فعالیت شرکت یا مؤسسه متخلف به صورت دائم لغو خواهد شد.

تبصره ۲- پس از لغو پروانه فعالیت، نیروی انتظامی موظف است با اعلام سازمان مذکور نسبت به تعطیلی مؤسسه یا شرکت حمل‌ونقل متخلف در مدت لغو پروانه فعالیت و یا به صورت دائم (در صورت لغو دائم) اقدام نماید.

ماده ۱۴- به منظور کشف تخلفات و تهیه گزارش لازم در مورد عدم رعایت مقررات این آیین‌نامه توسط شرکت‌ها و مؤسسات حمل‌ونقل، سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای کشور می‌تواند تحقیقات لازم را به عمل آورد و شرکت‌ها و مؤسسات حمل‌ونقل مکلف به همکاری با سازمان مزبور می‌باشند.

دستورالعمل نحوه رسیدگی کمیسیون ماده ۱۲ (آیین نامه حمل بار و مسافر و مدت لغو پروانه فعالیت و تعطیلی مؤسسات حمل و نقل جاده‌ای)

فصل اول - تعاریف و کلیات

ماده ۱- ضوابط نحوه رسیدگی موضوع این دستورالعمل مجموعه اصول و مقرراتی است که برای کشف تخلف و نحوه رسیدگی و صدور رأی و اجرای آن توسط سازمان حمل و نقل و پایانه‌های کشور وضع شده است.

ماده ۲- تخلفات موضوع این دستورالعمل به کلیه تخلفات احصا شده در آیین نامه حمل بار و مسافر و مدت لغو پروانه فعالیت و تعطیلی مؤسسات حمل و نقل جاده‌ای مصوب ۷۸/۰۸/۰۵ اطلاق می‌گردد.

ماده ۳- حکم مجازات شرکت‌ها و مؤسسات متخلف حسب مورد لغو پروانه فعالیت به طور موقت و دائم می‌باشد.

ماده ۴- تکرار تخلف عبارت است از اینکه شرکت یا مؤسسه حمل و نقل پس از رسیدگی و صدور رأی توسط کمیسیون و اجرای آن مجدداً مرتکب تخلف می‌گردد.

ماده ۵- شاکي و ذی‌نفع در این دستورالعمل عبارت‌اند از سازمان حمل و نقل و پایانه‌های کشور (اعم از مرکزی و استانی) به‌عنوان متولی اجرای ضوابط و مقررات حمل و نقل و صاحبان کالا و مسافری و رانندگان در خصوص دریافت کمیسیون (کارمزد) اضافی.

ماده ۶- منظور از آیین نامه حمل بار و مسافر که به‌طور اختصار در این دستورالعمل قید شده است آیین نامه حمل بار مسافر و مدت لغو پروانه و تعطیلی مؤسسات حمل و نقل و جاده‌ای موضوع ماده ۱۴ قانون اصلاح قانون نحوه رسیدگی به تخلفات و اخذ جرائم رانندگی می‌باشد.

ماده ۷- دبیرخانه کمیسیون عبارت است از واحدی که در دفتر حقوقی و تدوین مقررات به منظور تعیین وقت رسیدگی و دریافت لوایح دفاعیه شرکت‌ها و مؤسسات متخلفی که پرونده آنان در کمیسیون مطرح می‌باشد و همچنین ابلاغ رأی کمیسیون به سازمان استان‌ها و متخلفین جهت اجرای آن تشکیل می‌شود و فردی از طرف ریاست کمیسیون به‌عنوان دبیر آن انتخاب می‌گردد که در جلسات کمیسیون بدون حق رأی شرکت می‌نماید.

ماده ۸- کمیسیون موضوع ماده ۱۲ آیین نامه حمل بار و مسافر متشکل از مدیر کل دفتر حقوقی و تدوین مقررات به‌عنوان رئیس کمیسیون و مدیر کل دفاتر حمل و نقل کالا یا مسافر یا ترانزیت و امور بین‌الملل یا ایمنی و ترافیک (حسب مورد) و نماینده انجمن یا اتحادیه صنفی شرکت‌ها و مؤسسات حمل و نقل کالا یا مسافر مربوطه.

تبصره- در صورت تفویض اختیار استانی و تشکیل کمیسیون در سازمان استان‌ها اعضای تشکیل دهنده کمیسیون حسب نظر ریاست سازمان تعیین و اعلام خواهند شد.

فصل دوم - کشف تخلف و تشکیل پرونده مقدماتی

ماده ۹- کلیه واحدهای اجرائی سازمان حمل و نقل و پایانه‌های کشور تا زمانی تفویض اختیار صورت نگرفته باشند مکلف‌اند با مشاهده تخلف شرکت‌ها و مؤسسات حمل و نقل بار و مسافر مراتب را همراه با اسناد و مدارک مربوط به واحد ستادی سازمان در مرکز (دفتر حمل و نقل کالا یا دفتر حمل و نقل مسافر و ترانزیت امور بین‌الملل حسب مورد جهت تشکیل پرونده مقدماتی) ارسال نمایند.

ماده ۱۰- دفاتر حمل و نقل کالا و مسافر و ترانزیت امور بین‌الملل موظف‌اند پس از وصول تخلفات شرکت‌ها و مؤسسات حمل و نقل بار و مسافر ضمن بررسی تخلفات اعلام شده در صورت انطباق آن با یکی از تخلفات احصا شده در آیین‌نامه حمل بار و مسافر مراتب را به دبیرخانه کمیسیون در دفتر حقوقی و تدوین مقررات جهت تعیین وقت رسیدگی و طرح آن در کمیسیون ارسال نمایند.

ماده ۱۱- دبیرخانه کمیسیون پس از وصول پرونده شرکت‌ها و مؤسسات متخلف با هماهنگی قبلی با اعضای کمیسیون جهت رسیدگی به تخلف تعیین وقت نموده و مراتب را به شرکت یا مؤسسه‌ای که پرونده‌اش در وقت مقرر در کمیسیون مطرح خواهد شد ابلاغ می‌نماید.

ماده ۱۲- شرکت یا مؤسسه‌ای که پرونده‌اش در کمیسیون مطرح می‌باشد با اعلام و ابلاغ وقت رسیدگی توسط دبیرخانه کمیسیون که فاصله آن کمتر از ۱۰ روز نخواهد بود می‌تواند در جلسه کمیسیون شرکت نموده و از تخلفات انتسابی به خود دفاع نماید. همچنین می‌تواند تا قبل از تشکیل جلسه کمیسیون لایحه دفاعیه تنظیم نموده و به دبیرخانه کمیسیون تحویل نماید.

ماده ۱۳- شرکت در جلسات کمیسیون جهت دفاع و پاسخگویی در شرکت‌های حمل و نقل توسط رئیس هیئت مدیره یا مدیرعامل و در مؤسسات حمل و نقل توسط صاحب امتیاز یا مدیرمسئول به عمل خواهد آمد.

تبصره ۱- چنانچه مدیران شرکت یا مؤسسه‌ای که پرونده‌اش در کمیسیون مطرح است نتواند به علت عذر قانونی یا پزشکی با ارائه مدارک مثبت در وقت مقرر در جلسه حاضر شوند کمیسیون می‌تواند در صورت ضرورت تشکیل جلسه را برای یک مرتبه تجدید نماید.

تبصره ۲- استفاده از وکلای دادگستری توسط شرکت‌ها و مؤسسات حمل و نقل در جلسات کمیسیون جهت دفاع از تخلف انتسابی با ارائه وکالت نامه بلامانع می‌باشد.

ماده ۱۴- به اسناد و مدارکی که پس از رسیدگی در جلسه کمیسیون اتخاذ و تصمیم واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد مگر آنکه ذی‌نفع اعاده رسیدگی را درخواست نماید و کمیسیون با توجه به مدارک ارائه شده رسیدگی مجدد را بپذیرد.

ماده ۱۵- چنانچه کمیسیون تحقیقات مقدماتی انجام شده را کافی تشخیص ندهد می‌تواند ضمن اعاده پرونده به واحدهای اجرائی از آنان درخواست تحقیقات تکمیلی را بنماید که در این صورت پس از انجام تحقیقات تکمیلی که مدت آن حداکثر یک ماه خواهد بود مراتب در اولین جلسه کمیسیون مطرح و رسیدگی مجدد به عمل خواهد آمد.

تبصره - در مواردی که کمیسیون موضوع را حائز اهمیت تشخیص دهد می تواند با تشکیل گروه تحقیق تحقیقات لازم را به عمل آورده و اتخاذ تصمیم نماید.
ماده ۱۶- از زمان تشکیل پرونده مقدماتی تا رسیدگی و صدور رأی توسط کمیسیون از فعالیت شرکت ها و مؤسسات حمل و نقل ذی ربط ممانعت به عمل نخواهد آمد.

فصل سوم - ترتیب رسیدگی در جلسات کمیسیون

ماده ۱۷- جلسات کمیسیون با حضور تمام اعضای رسمیت یافته و اتخاذ تصمیم و صدور رأی در آن با اکثریت نسبی به عمل می آید.
تبصره - چنانچه جلسات کمیسیون به اکثریت لازم نرسد پرونده هایی که برای آن جلسه تعیین وقت شده اند در جلسه بعدی کمیسیون مطرح و رسیدگی خواهد شد مگر آنکه جلسه بعدی از نظر تعداد پرونده تعیین وقت شده کامل باشد که در این صورت وقت فوق العاده تعیین خواهد شد.
ماده ۱۸- رسیدگی به تخلفات حمل و نقل شرکت ها و مؤسسات حمل و نقل در کمیسیون مانع از تعقیب کیفری متخلفین به ارتکاب جرائم عمومی آنان نمی باشد لیکن به جرائم عمومی (غیر حمل و نقل) آنان در دادگاه های عمومی کشور رسیدگی خواهد شد.
ماده ۱۹- کلیه آرای صادره توسط کمیسیون بایستی مستدل و موجه بوده و مستند قانونی و دلایل آن در متن رأی صادره ذکر شود.

فصل چهارم - اعاده رسیدگی و برائت

ماده ۲۰- اعاده رسیدگی توسط کمیسیون صرفاً در محل زیر امکان پذیر خواهد بود:
۱ یکی از اعضای کمیسیون به اشتباه کمیسیون پی برده و مراتب را کتبا از کمیسیون درخواست نماید.
۲ مدیرکل سازمان حمل و نقل و پایانه های استان ذی ربط با ملاحظه اسناد و مدارک جدید که مؤثر در رأی صادره باشد درخواست اعاده رسیدگی را بنماید.
۳ به درخواست کتبی شرکت یا مؤسسه ذی ربط و وارد دانستن دلایل ابزاری در کمیسیون
تبصره - در صورت تحقق هریک از بندهای این ماده اعاده رسیدگی در اولین جلسه کمیسیون و یا در وقت فوق العاده به عمل خواهد آمد.
ماده ۲۱- چنانچه کمیسیون تشخیص دهد تخلف انتسابی متوجه شرکت یا مؤسسه مذکور نبوده و یا اساساً عمل ارتكابی تخلف محسوب نمی گردد با صدور رأی برائت پرونده را مختومه اعلام می نماید.

ماده ۲۲- در انشای رأی توسط کمیسیون نکات ذیل بایستی در آن تصریح و به واحدهای اجرائی و محکوم علیه ابلاغ شود:

- ۱ شماره پرونده و جلسه کمیسیون با ذکر تاریخ
- ۲ مشخصات شرکت یا مؤسسه حمل و نقل با ذکر نام مدیران مسئول آنها
- ۳ تخلفات ارتكابی توسط شرکت یا مؤسسه حمل و نقل
- ۴ دلایل و مستندات رأی صادره
- ۵ شرح رأی صادره

ماده ۲۳- آرای صادره توسط کمیسیون قطعی می باشد و حداکثر طرف ده روز و پس از صدور بایستی توسط دبیرخانه به واحدهای اجرائی سازمان های استانی و محکوم علیه ابلاغ شود.

تبصره ۱- سازمان های استانی مکلفاند بلافاصله پس از ابلاغ آرای صادره از طریق نیروی انتظامی رأی صادره را به مورد اجرای بگذارند.

تبصره ۲- چنانچه به هر علت امکان اجرای آرای صادره توسط نیروی انتظامی یا سازمان وجود نداشته باشد مراتب توسط سازمان استانی کتبا به اطلاع کمیسیون خواهد رسید تا کمیسیون ضمن بررسی نسبت به رفع موانع اجرای حکم اقدام نماید.

پاره ای از مواد قانون الزام شرکت ها و مؤسسات ترابری جاده ای به استفاده از صورت وضعیت مسافری و بارنامه (مصوب ۱۳۶۸/۲/۳۱)

ماده ۱- شرکت ها و مؤسساتی که در امر حمل و نقل جاده ای بین شهری مسافر یا کالا اعم از داخلی و بین المللی فعالیت می نمایند، موظفاند برحسب نوع فعالیت برای هر جابه جایی از صورت وضعیت مسافری و بارنامه های داخلی و بین المللی موضوع این قانون استفاده نمایند و به جای آن مجاز به استفاده از اوراق انحصاری، اختصاصی یا انواع دیگر نمی باشند.

ماده ۲- بارنامه داخلی موضوع این قانون عبارت است از سند کاشف از حقوق مالکیت که طرح آن توسط وزارت راه و ترابری تهیه و از طریق وزارت امور اقتصادی و دارایی چاپ و پس از وصول حق تمبر به میزان ۱۰۰۰ ریال به موجب حواله وزارت راه و ترابری در اختیار شرکت ها و مؤسسات مجاز حمل و نقل جاده ای داخلی کالا جهت جابه جایی محمولات بین شهرهای کشور قرار خواهد گرفت.

تبصره - صدور بارنامه جهت حمل محمولات به صورت خرده بار تابع ضوابطی خواهد بود که از سوی وزارت راه و ترابری و وزارت امور اقتصادی و دارایی تعیین و اعلام خواهد شد و میزان حق تمبر بارنامه خرده بار ۱۰۰۰ ریال تعیین می گردد.

ماده ۵- چنانچه شرکت ها و مؤسسات ترابری جاده ای مسافر و کالا در خصوص نحوه استفاده از صورت وضعیت مسافری و بارنامه موارد ذیل را رعایت نکنند متخلف محسوب می شوند.

بر حسب نوع فعالیت از اوراق مذکور در مواد (۲)، (۳) و (۴) این قانون استفاده نمایند یا به جای آنها از اوراق عادی استفاده نمایند.

به‌طور غیرمجاز صورت وضعیت مسافری یا بارنامه تهیه و مورد استفاده قرار دهند.

مشخصات مسافر و محموله با اوراق مذکور مطابقت نداشته باشد و یا مندرجات آن را تکمیل نمایند.

نسخه‌های متعدد یک بارنامه و یا صورت وضعیت مسافری را به صورت متعارض و متفاوت تکمیل کنند.

اوراق مزبور در موارد یادشده را به اشخاص دیگر و غیرمجاز واگذار نمایند.

اوراق مورد اشاره را برای رانندگان فاقد دفترچه کار (برگ فعالیت) معتبر صادر نمایند.

مقررات مربوط به نحوه تنظیم و استفاده از بارنامه و صورت وضعیت و بلیت مسافری را رعایت نمایند.

سازمان حمل‌ونقل و پایانه‌های کشور (در استان‌ها) در صورت احراز تخلف برای بار اول به شرکت یا مؤسسه حمل‌ونقل تذکر یا توبیخ کتبی داده و برای بار دوم و سوم از یک ماه تا یک سال خدمات مربوط به ارائه بارنامه و صورت وضعیت مسافری و سایر خدمات حمل‌ونقلی را قطع نموده و برای بار چهارم پروانه فعالیت آن را به‌طور دائم لغو می‌نماید.

تبصره ۱- هرگاه شرکت یا مؤسسه‌ای دارای شعبه یا شعبی باشد و هر یک از تخلفات مندرج در فوق توسط شعبه یا شعب صورت گیرد، سازمان می‌تواند به ترتیب مقرر در فوق نسبت به تخلفات شعبه یا شعب و یا شرکت یا مؤسسه اصلی اقدام نماید.

تبصره ۲- مدیر مؤسسه یا مدیرعامل شرکت متخلف که پروانه فعالیت آن به‌طور دائم لغو می‌گردد، نمی‌تواند در شرکت یا مؤسسه حمل‌ونقل دیگری تصدی مدیریت را به عهده گیرد یا پروانه فعالیت جدید اخذ نماید.

تبصره ۳- تصمیم راجع به قطع خدمات مذکور برای مدت یک ماه قطعی و غیر قابل اعتراض می‌باشد. تصمیم مربوط به قطع خدمات بیش از یک ماه قابل اعتراض بوده و شرکت یا مؤسسه حمل‌ونقل معترض می‌تواند ظرف حداکثر بیست روز از تاریخ ابلاغ تصمیم اتخاذ شده، اعتراض خود را به کمیسیون مرکب از نماینده وزارت راه و ترابری، یک قاضی به معرفی رئیس قوه قضائیه و نماینده صنف مربوط در استان که در محل سازمان حمل‌ونقل و پایانه‌های استان تشکیل می‌گردد ارائه نماید. تصمیم کمیسیون مذکور، قطعی و لازم‌الاجرا است.

تصمیم راجع به لغو دائم پروانه فعالیت شرکت یا مؤسسه و تعطیلی دائم شعبه یا شعب در مدت مذکور قابل اعتراض بوده و برای رسیدگی به این‌گونه اعتراضات کمیسیون مرکب از نماینده وزارت راه و ترابری، نماینده کانون عالی انجمن‌های صنفی مربوطه و یک قاضی به معرفی رئیس قوه قضائیه در محل وزارت راه و ترابری در مرکز کشور تشکیل خواهد شد.

در هر حال تصمیمات و احکام صادره از ناحیه سازمان حمل‌ونقل و پایانه‌های کشور و کمیسیون‌های مذکور نافذ حقوق ذی‌نفع در طرح دعوی و اعتراض نزد مراجع ذی‌ربط قضایی نخواهد بود.

تبصره ۴- تصمیمات اولیه سازمان یاد شده در مهلت مقرر برای اعتراض، غیرقابل اجرا است. پس از انقضای مهلت مذکور نیز چنانچه اعتراض ظرف مهلت قانونی صورت گرفته باشد، تصمیم اولیه تا تعیین تکلیف قطعی موضوع در کمیسیون‌های مندرج در تبصره (۳) اجرا نخواهد شد. در صورت عدم ارائه اعتراض، تصمیم اولیه قطعی و لازم‌الاجرا خواهد بود. در صورت اجرای تصمیم، شرکت یا مؤسسه متخلف موظف است که برنامه‌ها و صورت وضعیت‌های مصرف‌نشده را در اختیار سازمان موصوف قرار دهد.

تبصره ۵- دستمزد کارکنان شرکت یا مؤسسه حمل‌ونقل و یا شعبه یا شعب آنها و خسارات قانونی وارده به افراد مذکور در مدت قطع خدمات به وسیله صاحب امتیاز مؤسسه یا مدیران مسئول شرکت پرداخت خواهد شد. در این موارد شرکت یا مؤسسه حمل‌ونقل مکلف است ترتیب حمل کالا (پس از تأیید صاحب کالا) و حمل مسافرینی را که قبلاً تعهد کرده به وسیله شرکت‌ها و مؤسسات حمل‌ونقل مجاز دیگری بدهد در غیراین صورت مسئول خسارات وارده به اشخاص ثالث خواهد بود.

نیروی انتظامی موظف است با اعلام سازمان نسبت به تعطیلی مؤسسه یا شرکت حمل‌ونقل و شعبه یا شعب آنها در مورد لغو دائم پروانه فعالیت اقدام نماید.

ماده ۶- چنانچه رانندگان وسایل نقلیه مسافربری و باربری بدون اوراق یاد شده در مواد ذریع این قانون اقدام به جابه‌جایی مسافر یا حمل بار بنمایند و یا محموله و مسافر همراه آنها با موارد قید شده در برنامه و صورت وضعیت مسافری که در اختیار دارند مطابقت نداشته باشد، متخلف محسوب و مأموران راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی موظف‌اند متخلفان را بر اساس قانون نحوه رسیدگی به تخلفات و اخذ جرائم رانندگی و از طریق صدور برگ اخطاریه به مبلغ دویست هزار (۲۰۰۰۰۰) ریال جریمه نموده و در دفترچه کار (برگ فعالیت) آنان ثبت و مراتب را به سازمان حمل‌ونقل و پایانه‌های استان مربوطه اعلام نمایند.

تبصره - تردد در جاده‌ها بدون همراه داشتن دفترچه کار (برگ فعالیت) ممنوع است برای دفترچه کار (برگ فعالیت) به مدت حداکثر شش ماه به تشخیص سازمان یادشده المثنی صادر نخواهد شد. شرایط و ضوابط صدور، لغو، تمدید و تجدید دفترچه کار (برگ فعالیت) توسط وزیر راه و ترابری تعیین می‌شود و با صدور آن دفترچه کار و کنترل سرعت صادره از سوی نیروی انتظامی لغو می‌گردد.

ماده ۷- هرکس اوراق برنامه و یا صورت وضعیت مسافری را جعل و تزویر نماید و یا با علم به مجعول بودن آن استفاده کند، به تشخیص دادگاه صالح برحسب مورد به مجازات‌های مقرر در مواد (۵۳۲)، (۵۳۳) و (۵۳۵) قانون مجازات اسلامی (تعزیرات) مصوب ۱۳۷۵/۳/۲ محکوم می‌شود.

ماده ۹ اصلاحی- هر شخص غیر مجاز که مبادرت به تهیه و یا استفاده از صورت وضعیت مسافری و یا برنامه نماید به حبس از یک ماه تا شش ماه و جزای نقدی از یک میلیون (۱۰۰۰۰۰۰) ریال تا ده میلیون (۱۰۰۰۰۰۰۰) ریال محکوم خواهد شد.

ماده ۱- موارد مشروحه زیر مشمول صدور و استفاده از اوراق بارنامه داخلی موضوع قانون «الزام شرکت‌ها و مؤسسات ترابری جاده‌ای به استفاده از صورت وضعیت مسافری و بارنامه مصوب ۱۳۶۸ نمی‌باشد.

۱ حمل محصولات کشاورزی از مزارع به کارخانجات مربوط واقع در اطراف مزرعه مشروط بر آنکه در مسیر تردد این قبیل محمولات مؤسسه حمل‌ونقل مجاز وجود نداشته باشد.

۲ حمل‌ونقل کالا از مبدأ یک روستا به مقصد روستای دیگر که در مسیر آن، شهر یا بخش دارای مؤسسه حمل‌ونقل مجاز وجود نداشته باشد.

۳ حمل‌ونقل کالا از روستا به محدوده نزدیک‌ترین شهر (و بالعکس) با حداکثر فاصله بیست (۲۰) کیلومتر.

۴ حمل‌ونقل کالا از شهرها تا شعاع حداکثر پانزده (۱۵) کیلومتر خارج از محدوده آنها.

۵ حمل‌ونقل کالا با وسایل نقلیه باربری که ظرفیت بارگیری آنها دو تن یا کمتر باشد.

تبصره ۱- برای وسایل نقلیه باربری با ظرفیت بالاتر از دو تن، صدور و استفاده از بارنامه الزامی است.

تبصره ۲- عدم استفاده و صدور اوراق بارنامه جهت موارد فوق، مانع از اقدام ذی‌نفع در زمینه صدور و استفاده از اوراق و اسناد دیگری که کاشف حقوق مالکیت و موارد نظیر آن باشد، نخواهد بود.

فهرست موارد احتمالی تخلفات شرکت‌ها و مؤسسات حمل‌ونقل جاده‌ای کالا درخصوص استفاده از بارنامه

۱ عدم استفاده از بارنامه در عملیات حمل‌ونقل.

۲ استفاده از اوراق عادی یا غیررسمی به عنوان بارنامه.

۳ تهیه بارنامه از طریق غیرمجاز و استفاده از آن.

۴ واگذاری یا فروش بارنامه به اشخاص حقیقی یا حقوقی دیگر.

۵ عدم تکمیل مندرجات بارنامه.

۶ جعل و تزویر در تحریر مندرجات بارنامه.

۷ مخدوش نمودن و جعل در بارنامه.

۸ مغایرت مندرجات بارنامه با مشخصات محموله.

۹ استفاده غیرمجاز از نسخ بارنامه (مغایرت مندرجات نسخ مختلف یک بارنامه).

۱۰ صدور بارنامه در نقاط خارج از حوزه مجاز فعالیت.

۱۱ صدور بارنامه به صورت رفت و برگشت.

۱۲ صدور بارنامه و تحویل بار به رانندگان فاقد صلاحیت و مدارک لازم.

۱۳ صدور بارنامه و تحویل بار به وسایط نقلیه فاقد مدارک لازم و وسایل ایمنی

مورد نیاز. اک ۶/۱

متصدی حمل و نقل که مسئولیت حمل کالایی را از نقطه‌ای به نقطه دیگر بر عهده دارد دارای حقوق و وظایفی است که در ماده ۳۸۴ قانون تجارت و مواد بعدی آن مشخص گردیده و مهم‌ترین آنها به شرح زیر می‌باشد؛

۱ متصدی حمل و نقل باید وصول کالا را به مرسل‌الیه اطلاع دهد.
۲ باید کلیه مخارج و وجوهی که متصدی حمل و نقل قانوناً مستحق مطالبه آن می‌باشد به او پرداخت نماید.

۳ در صورتی که مرسل‌الیه از پرداخت وجوه مزبور خودداری نماید متصدی حمل و نقل هم می‌تواند از تسلیم مال التجاره به او خودداری کند بنابراین تا مرسل‌الیه مخارج متصدی حمل و نقل را نپردازد حق تحویل گرفتن کالا را ندارد مگر اینکه مبلغ مورد بحث را در صندوق دادگستری به طور امانت تسلیم نماید.
۴ در صورتی که مرسل‌الیه مال التجاره را قبول نکند و یا اینکه به او دسترسی نباشد و یا اینکه مخارج و وجوه مربوط به حمل و نقل کالا به متصدی آن تحویل و تأدیه نگردد متصدی حمل و نقل باید فوراً چگونگی را به ارسال‌کننده کالا اطلاع دهد و به طور موقت مال التجاره را نزد خود نگهداری و یا به شخص ثالثی به طور امانت بسپارد و در این صورت مخارج هرگونه نقص و عیبی که متوجه کالا بشود به عهده ارسال‌کننده آن خواهد بود.

۵ در صورتی که ارسال‌کننده و یا گیرنده کالا در مدت مناسبی تکلیف مال التجاره را مشخص و معلوم ننماید متصدی حمل و نقل حق دارد چگونگی را به اطلاع دادستان محل رسانیده و یا اجازه و یا نماینده وی مال التجاره را به فروش برساند.
۶ در مواردی که کالا و اشیای ارسال شده در معرض از بین رفتن فوری باشد و یا قیمت آن جواب‌گوی مخارج و هزینه‌های انجام شده نباشد باید جریان فروش کالا توسط متصدی حمل و نقل به ارسال‌کننده و گیرنده آن اطلاع داده شود و با تجویز دادستان محل و یا نماینده او و با نظارت وی در مورد فروش کالا اقدام گردد.

۷ هرگاه بین ارسال‌کننده و گیرنده کالا و متصدی حمل و نقل اختلافی در نحوه تحویل و یا مطالبه وجوه و مخارج و یا هر موضوع مربوط به مال التجاره حاصل شود رفع اختلاف یا دادگاه صلاحیت‌دار محلی که کالا در آنجا وجود دارد خواهد بود و در صورت تقاضای هر یک از طرفین مبنی بر اینکه مال نزد فرد دیگری به طور امانت سپرده شود و یا اینکه به فروش برسد دادگاه می‌تواند تصمیم مقتضی اتخاذ نماید و در صورتی که تصمیم دادگاه مبنی بر فروش مال التجاره باشد چگونگی و وضعیت موجود مال باید صورت مجلس گردد و به امضای متصدی حمل و نقل و مرسل‌الیه و مأمورین ذی صلاح برسد. لیکن در صورتی که مرسل‌الیه کلیه مخارج و هزینه‌های مورد مطالبه را به صندوق دادگاه سپرده باشد از فروش آن کالا می‌تواند جلوگیری کند.

متصدی حمل و نقل که عدل‌ها و بسته‌های ارسالی را تحویل می‌گیرد موظف است در مدتی که مقرر گردیده آنها را صحیح و سالم به مقصد برساند و به گیرنده آن تحویل نماید. چنانچه در تحویل و تسلیم و یا حمل و نقل آن تعلل و مسامحه کند مسئول بوده و حسب مورد باید قیمت آن را بپردازد و یا خسارت وارده را تأدیه نماید.

۱ هرگاه مال التجاره را تلف نموده باشد موظف به جبران خسارت است.
۲ هرگاه به مال التجاره خسارتی وارد نموده باشد مسئول جبران آن است البته میزان خسارت از قیمت مال التجاره تجاوز نخواهد نمود مگر اینکه طرفین شرط نموده باشند که در صورت ایجاد خسارت مبلغ بیشتری از قیمت آن را بپردازد.
۳ چنانچه متصدی حمل و نقل قرارداد حمل و نقل را امضای نموده ولی کالا را به فرد دیگری سپرده که تحویل دهد و خسارت، ناشی از عمل فرد اخیر باشد مسئولیت جبران خسارت به عهده متصدی حمل و نقل خواهد بود برای اینکه او طرف قرارداد حمل و نقل می‌باشد زیرا همیشه شرکت‌ها و بنگاه‌هایی که متصدی حمل و نقل می‌باشند خود حمل‌کننده کالا نبوده بلکه آن را جهت حمل به دیگری می‌سپارند بدین جهت نمی‌توان مسئولیت آنها را نادیده گرفت چرا که طرف قرارداد می‌باشند.

موارد منع متصدی از پرداخت قیمت در موارد زیر با وجود تلف شدن و یا عیب و نقل کالا متصدی حمل و نقل مسئول پرداخت بهای آن نخواهد بود که به آنها موارد عدم مسئولیت متصدی حمل و نقل کالا گفته می‌شود.

۱ در صورتی که متصدی حمل و نقل ثابت نماید که تلف شدن مال التجاره مربوط به خود جنس بوده است مثل فساد میوه با وجود مراقبت کامل در حمل و نقل آن.
۲ در مواردی که متصدی حمل و نقل اثبات نماید که تلف یا گم شدن مال التجاره مربوط به تقصیر ارسال‌کننده و یا گیرنده آن و یا ناشی از دستورات آنها بوده است.

۳ در صورتی که متصدی حمل و نقل ثابت نماید که تلف یا گم شدن مال التجاره مربوط به حوادث قهری و طبیعی از قبیل سیل و... بوده است و مواظبت و مراقبت تأثیری نداشته است.

۴ حمل و نقل کالا با پست از شمول مقررات این قانون خارج است.

قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران

قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران
ماده ۱- ترانزیت خارجی کالا عبارت از سلسله‌مراحلی است که طی آن کالایی از مبادی خارجی به مقصد کشور ثالث و یا نگهداری آن در مناطق حراست شده و ترتیب حمل تدریجی آن به تقاضای صاحب کالا از قلمرو جمهوری اسلامی

ایران از یک نقطه مرزی کشور وارد و کالا از همان نقطه یا از دیگر نقاط مرزی کشور خارج می‌گردد.

تبصره - آن میزان از کالاهایی که وارد مناطق حراست شده می‌شوند در صورتی که تقاضای حمل آن به مقاصد داخل کشور توسط صاحب کالا داده شود تابع مقررات و ضوابط کالاهای وارده به کشور خواهد بود.

ماده ۲- به منظور انتظام امور ترانزیت کشور و برقراری تسهیلات لازم در توزیع منطقه‌ای کالاهای ترانزیتی و تحصیل عایدات حاصل از این انتظام، هر یک از پایانه‌ها باربری ایستگاه‌های راه آهن و فرودگاه‌ها که بر حسب تقاضای وزارت راه و ترابری و تصویب شورای عالی هماهنگی ترابری کشور و یا رعایت مقررات و ضوابط مربوطه، محوطه‌های گمرکی شناخته شود و گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف است نسبت به ایجاد تسهیلات در مناطق فوق اقدام نماید.

ماده ۳- ترانزیت خارجی کالاهایی که به کشور وارد می‌گردند در حدود قراردادهای موافقت‌نامه‌های منعقد بین دولت‌های طرفین نیاز به کسب هیچ‌گونه مجوزی ندارند، مگر اینکه بنا بر علل امنیتی و مذهبی ورود آن به کشور ممنوع باشد.

تبصره ۱- فهرست کالاهای ممنوعه برای ترانزیت خارجی توسط شورای امنیت کشور تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

تبصره ۲- ترانزیت خارجی محمولات دامی و نباتی و شیمیایی منوط به کسب مجوز مراجع مربوطه خواهد بود.

ماده ۴- کالاها و کانتینرهای حامل کالا که تحت عنوان ترانزیت خارجی از کشور عبور می‌کنند، جزو واردات و صادرات قطعی محسوب نمی‌گردند و از پرداخت حقوق گمرکی، سود بازرگانی و عوارض معاف است لکن مشمول پرداخت هزینه‌های گمرکی و عملیاتی خواهند بود، مگر اینکه در موافقت‌نامه ترانزیتی بین دولت با کشورهای دیگر یا موافقت‌نامه‌های گمرکی و حمل‌ونقل بین‌المللی، مقررات خاصی برای آنها تعیین شده یا بشود که در این صورت کالای ترانزیتی تابع همان مقرراتی خواهد بود که در موافقت‌نامه‌های مربوط تعیین شده است.

ماده ۵- کلیه کالاهای ترانزیت خارجی که توسط شرکت‌های سهامی حمل‌ونقل بین‌المللی ایرانی دارای مجوز فعالیت از وزارت راه و ترابری حمل می‌گردند، از نظر سپردن وجه‌الضمان در حکم کالای مجاز تلقی شده، تضمین بانکی و یا ضمانت‌نامه‌های تضمینی بانکی شرکت‌های حمل‌ونقل بین‌المللی و یا بیمه‌نامه‌های معتبر به جای وجه‌الضمان ترانزیت پذیرفته می‌شود.

ماده ۶- هرگاه کالای ترانزیت خارجی تا پایان مدت اعتبار پروانه به گمرکات خروجی تحویل و یا از مرزهای کشور خارج شود، ترانزیت خاتمه یافته تلقی گردیده و گمرک مکلف به تسویه تضمین دریافتی خواهد بود.

ماده ۷- گمرکات و سازمان‌های ذی‌ربط مکلف‌اند انبار و محوطه‌های کافی و مناسب جهت تخلیه و نگهداری کالاهای خارجی با دریافت هزینه‌ها طبق مقررات مربوطه تخصیص دهند. تغییرات بسته‌بندی و یا تکمیل کالاهای ترانزیتی با نظارت مقامات گمرکی امکان‌پذیر خواهد بود.

ماده ۸- کانتینرهای حامل کالا به عنوان محفظه تلقی و از پرداخت سود و عوارض گمرکی معاف بوده و گمرک صرفاً به ثبت آمار ورود و خروج آنها اقدام می‌نماید.

ماده ۹- کانتینرهایی که با پلمب اولیه وارد می‌گردند بدون نیاز به ارزیابی محتویات توسط سرویس ارزیابی و در خروج از گمرک فقط با مطابقت اسناد و اظهارنامه با الصاق پلمب اضافی گمرک با صدور پروانه ترانزیت می‌گردند.

تبصره - در موارد استثنایی که ظن قوی برای گمرکات و نیروی انتظامی وجود دارد، فک پلمب و ارزیابی محتویات و پلمب مجدد با تنظیم صورت مجلسی حاوی نتیجه بررسی و شماره‌های کانتینر و پلمب‌های قبلی و جدید بلا مانع است. در هر صورت حضور نماینده گمرک الزامی است.

ماده ۱۰- در مواردی که تعهد حمل کالای ترانزیتی با کانتینر تا مبادی ورودی است، گمرکات و سازمان‌های ذیربط موظف‌اند تسهیلات لازم جهت تخلیه کالا در اماکن گمرکی و یا انتقال کالا از کانتینر به کامیون و یا واگن و یا هواپیما را فراهم نمایند.

ماده ۱۱- حتی‌المقدور قبل از تخلیه کالا از وسیله حمل، گمرک با قبول اظهارنامه به ضمیمه اسناد و ترخیصیه در انجام عملیات ترانزیت تسریع و ضمن اخذ تعهد از شرکت حمل تشریفات اداری و حسابداری را به بعد از خروج کالا از گمرکات و بنادر موکول می‌نماید.

ماده ۱۲- وضع هرگونه عوارض به کالاهای ترانزیتی به پیشنهاد شورای عالی هماهنگی ترابری و تصویب هیئت وزیران خواهد بود.

ماده ۱۳- به منظور استفاده هر چه بیشتر از ناوگان حمل‌ونقل کشور و در صورت نیاز به استفاده از وسایل نقلیه خارجی جاده‌ای جهت ترانزیت کالا از کشور، آیین‌نامه مربوطه با پیشنهاد وزارت راه و ترابری به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۴- وزارت راه و ترابری موجبات انعقاد قراردادهای دو جانبه و اعمال همکاری‌های منطقه‌ای که در تسهیل ترانزیت مؤثر است را فراهم خواهد نمود.

ماده ۱۵- وزارت راه و ترابری نسبت به ایجاد هماهنگی بین مقررات ترانزیت کشور با ضوابط جاری حمل‌ونقل بین‌المللی را از طرق پیوستن به موافقت‌نامه‌های بین‌المللی، ارتباط با سازمان‌های جهانی و ترویج حمل‌ونقل کانتینری و چندوجهی اقدام خواهد نمود.

ماده ۱۶- تردد کامیون‌های تحت پوشش کارنه تیر در کشور نیازی به ارائه کارنه دو پاساژ نداشته و جهت تردد وسایل نقلیه فاقد کارنه تیر، تعهد کتبی شرکت‌های حمل‌ونقل بین‌المللی ایرانی دارای مجوز از وزارت راه و ترابری کفایت می‌نماید.

ماده ۱۷- به منظور هماهنگی و یکنواختی ضوابط ترانزیت کالاهای نباتی و دامی، وزارتین جهاد سازندگی و کشاورزی می‌بایست در اسرع وقت تفاهمات لازمه با کشورهای در طول مسیر را به عمل آورند.

ماده ۱۸- وزارتین جهاد سازندگی و کشاورزی موظف‌اند پست‌های قرنطینه دامی و نباتی در محل گمرکات مبادی ورودی و خروجی دایر نموده و کلیه امور مربوط به قرنطینه در آن پست‌ها انجام پذیرد.

ماده ۱۹- گمرک جمهوری اسلامی ایران و اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران می‌بایست موجبات ترانزیت کالاهای تحت پوشش کارنه تیر در کلیه مبادی ورودی و خروجی گمرکات داخلی را فراهم نمایند.

ماده ۲۰- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است حمایت‌های مالی و اعتباری از شرکت‌ها حمل‌ونقل بین‌المللی ایرانی که در امر ترانزیت فعال می‌باشند به عمل آورد.

تبصره - وزارت راه و شهرسازی با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران روش‌های حمایتی را تعیین و جهت تصویب به هیئت وزیران ارائه خواهد نمود.

ماده ۲۱- اداره گذرنامه مکلف است گذرنامه و دفترچه خروجی مربوط به رانندگان ایرانی که در خطوط بین‌المللی به جابه‌جایی کالاهای ترانزیتی فعالیت می‌نمایند را ظرف مهلت مقرر با پیشنهاد و تأیید سازمان حمل‌ونقل و پایانه‌های کشور و با رعایت قوانین و مقررات مربوطی صادر نماید.

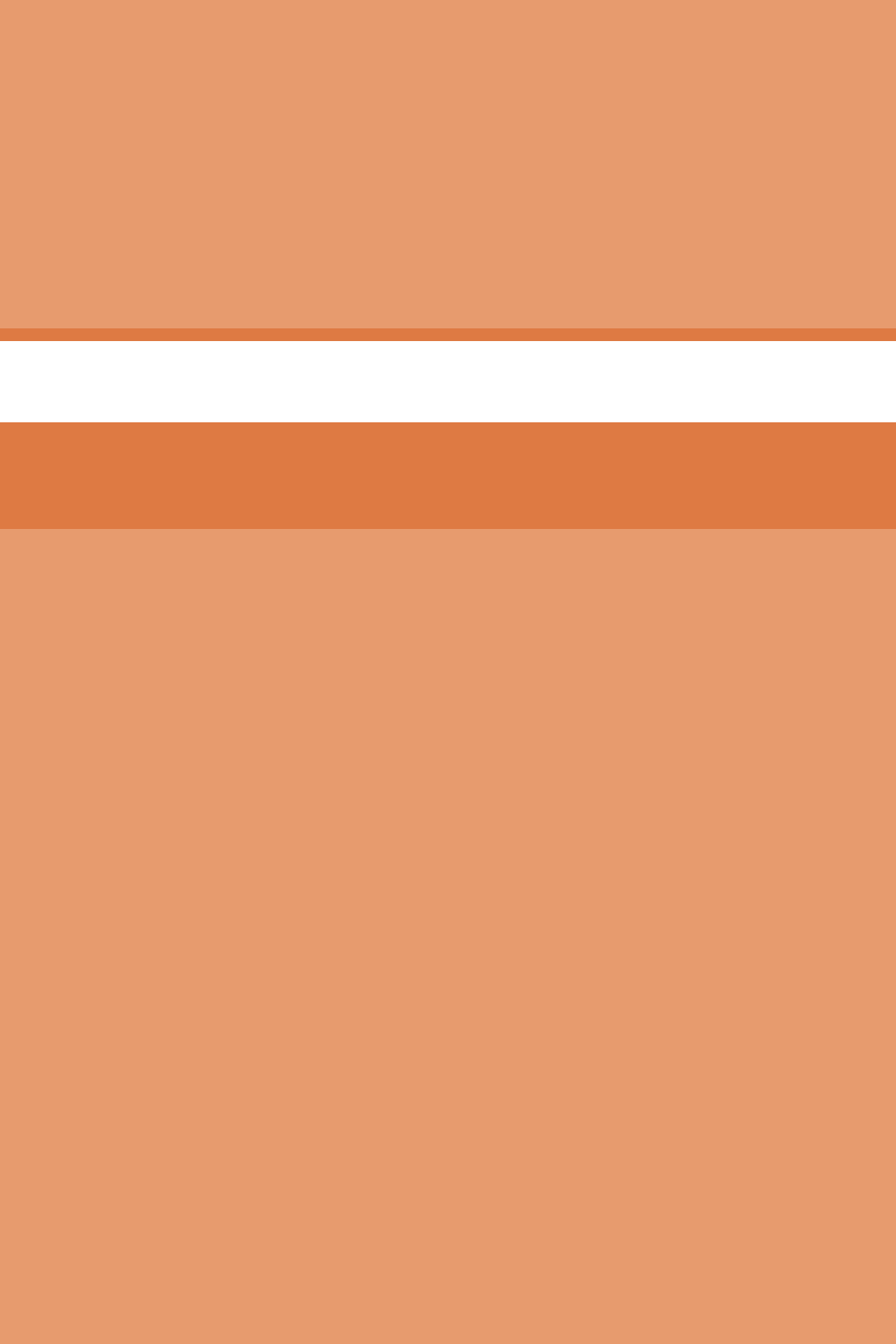
ماده ۲۲- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظف است ظرف مهلت مقرر با رعایت قوانین و مقررات مربوطه نسبت به صدور گواهینامه بین‌المللی، پلاک ترانزیت و دفترچه مالکیت برای رانندگان و کامیون‌هایی که قصد فعالیت در خطوط بین‌المللی را دارند، با پیشنهاد سازمان حمل‌ونقل و پایانه‌های کشور صادر نماید.

ماده ۲۳- سازمان حمل‌ونقل و پایانه‌ها با توجه به موقعیت زمانی و مکانی، مسیرهای مشخصی را با هماهنگی وزارت کشور جهت ترانزیت جاده‌ای تعیین و نیروی انتظامی موظف است کنترل‌های لازم را به عمل آورد.

ماده ۲۴- هزینه اجرایی این قانون از محل درآمدهای حاصله موضوع این قانون تأمین می‌گردد.

ماده ۲۵- از تاریخ ابلاغ این قانون کلیه قوانین و مقررات مغایر با آن لغو می‌گردد.

ماده ۲۶- شرایط عمومی اظهار و انجام تشریفات گمرکی و اسنادی که باید ارائه گردد و سایر امور مربوطه با رعایت حداکثر تسهیلات در آیین‌نامه اجرایی این قانون که حداکثر ظرف مهلت سه ماه از تصویب این قانون توسط وزارتخانه‌های راه و ترابری، اموراتصادی و دارایی و کشور تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید تعیین می‌گردد.



فصل ٥

ضمائم

برگ درخواست پروانه عبور

شماره:

تاریخ:

اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان

با سلام و احترام

خواهشمند است دستور فرمایید نسبت به صدور پروانه عبور با مشخصات ذیل اقدام لازم معمول فرمایند.

سریال پلاک: ایران

شماره پلاک:

شماره کارت هوشمند ناوگان:

نام وسیله نقلیه:

تعداد چرخ:

تعداد محور:

وزن خالی وسیله نقلیه: تن

حداکثر بیرون ماندگی دکل (جرثقیل): متر

مقصد:

مبدأ:

مسیر حرکت:

نوع بار: طول بار: متر طول کل: متر

طولی که از عقب وسیله نقلیه بیرون می‌ماند: متر بزرگ‌ترین عرض: متر

ارتفاع کل از سطح زمین: متر وزن بار: تن وزن کل:

تن

نام و نام خانوادگی راننده: شماره کارت هوشمند راننده:

کلیه مندرجات با کنترل و تأیید مدیر فنی انجام گرفته است.

نام و نام خانوادگی مدیر فنی

مهر و امضای مدیر شرکت حمل و نقل

محل امضای مدیر فنی

فرم خام پروانه عبور بار ترافیکی

مشخصات وسیله نقلیه و محموله

نوع وسیله نقلیه: تعداد محور: تعداد چرخ: وزن خالی وسیله نقلیه (تن):

شماره و سریال پلاک: نوع محموله: وزن محموله (تن): وزن کل (تن):

بزرگ ترین عرض (متر): طول محموله (متر): طول کل (متر): ارتفاع کل (متر):

میزان بیرون ماندگی بار از مرکز آخرین محور وسیله نقلیه (متر):

میزان جلوآمدگی بار از مرکز اولین محور وسیله نقلیه (متر):

مشخصات مسیر و شرایط عبور

مبدأ:

مقصد:

مسیر:

ساعات مجاز تردد (به حروف):

سرعت:

کیلومتر در ساعت

مشخصات اسکورت‌ها

اسکورت شماره ۱ نوع:

شماره و سریال پلاک:

اسکورت شماره ۲ نوع:

شماره و سریال پلاک:

توضیحات و آرایش بار محوری وسیله نقلیه

نام شرکت یا مؤسسه حمل و نقل صادرکننده: کد شرکت: تلفن:

آدرس:

مهر و امضای مدیر عامل شرکت

مهر و امضای مدیر فنی

اظهار نامه توزین وسیله نقلیه ترافیکی قبل از آغاز سفر

به استناد ماده ۱۲ دستورالعمل جابه‌جایی محمولات ترافیکی در راه‌های کشور و مطابق ماده ۲۶ آیین‌نامه تأسیس و بهره‌برداری از مؤسسات ترابری جاده‌ای داخلی و مقررات ایمنی و رفت و آمد وسایل ترابری در راه‌های کشور، اوزان محوری وسیله نقلیه با شماره پلاک و محموله که از مبدأ به مقصد طبق بارنامه شماره مورخ در حال حرکت خواهد بود، به شرح زیر می‌باشد:

جدول شماره ۱- مشخصات توزین

نام گروه محوری	وزن گروه محوری (تن)	ترکیب گروه‌های محوری	وزن ترکیب گروه‌های محوری (تن)
A		A+B	
B		C+D	
C		D+E	
D		E+F	
E		A+B+C+D+E+F وزن کل	
F			

جدول شماره ۲- محل درج تأیید شرکت

تأییدیه مدیر فنی شرکت	تأییدیه مدیر عامل شرکت
نام مسئول / مدیر فنی شرکت:	نام مدیر عامل شرکت:
تاریخ تأیید:	تاریخ تأیید:
امضا و مهر مسئول / مدیر فنی شرکت:	امضای مدیرعامل و مهر شرکت:

صورت جلسه عبور وسایل نقلیه فوق سنگین از کنار گذرها

الف) مشخصات کلی وسیله نقلیه و پروانه عبور

نوع وسیله نقلیه: شماره پلاک: محل شماره گذاری و سریال: تعداد محور:
 تعداد چرخ: نوع محموله: وزن محموله (تن): وزن کل (تن):
 طول کل (متر): عرض (متر):
 مبدأ: مقصد:
 شماره و تاریخ پروانه عبور: نام و کد شرکت حمل و نقل ترافیکی:

ب) وضعیت عبور از کنار گذر محدودیت های واقع در مسیر

نام و امضای نماینده راه آهن یا برق منطقه ای (بر حسب مورد)	نام و امضای نماینده اداره کل راه و شهرسازی استان	نوع و مشخصات محدودیت				ردیف
		تاریخ	موقعیت	محور	نام	

گواهی کنترل وسایل و تجهیزات هشدار دهنده در حمل محمولات ترافیکی یک و دو اسکورت

بدین وسیله گواهی می‌گردد، در ساعت مورخ لوازم و تجهیزات ترافیکی مربوط به دستورالعمل شماره ۶۴/۲۸۱۱/۱۴ در حضور راننده لوازم و تریلر کمرشکن محور آقای به شماره گواهینامه کنترل و ضمن توجیه راننده در مورد رعایت موارد ذکر شده در برگ ترافیک و دستورالعمل استفاده از وسایل و تجهیزات هشداردهنده یک نسخه از دستورالعمل نحوه استفاده از وسایل و تجهیزات هشداردهنده جهت اطلاع و رعایت آن به راننده تحویل گردید.

الف) وسایل و تجهیزات همراه کامیون ترافیک معمولی

- ۱ چهار عدد چراغ چشمک‌زن الکتریکی از نوع آذرخش.
- ۲ مثلث شب‌رنگی عدد یا تابلو سه وجهی عدد.
- ۳ گوه ۲ عدد.

۴ جعبه کمک‌های اولیه درمانی یک عدد.

۵ کپسول آتش‌نشانی ۶ کیلویی یک عدد.

راننده دارای لباس شب‌رنگ می‌باشد/ نمی‌باشد.

ب) وسایل و تجهیزات اسکورت یا اسکورت‌ها

- ۱ یک دستگاه خودرو سواری شماره و یک دستگاه خودرو به شماره

۲ عدد چراغ گردان به رنگ زرد که در وسط سقف نصب شده است.

۳ عدد تابلو که روی آن کلمه احتیاط / محموله ترافیکی نوشته شده است.

۴ پرچم قرمز عدد با دو خط شب‌رنگ که سمت چپ ستون وسط خودرو/ خودروها نصب شده است.

۵ چراغ چشمک‌زن از نوع آذرخش عدد.

۶ جعبه کمک‌های اولیه عدد.

۷ کپسول آتش‌نشانی دارای اعتبار مصرف عدد.

مشخصات و امضای نماینده شرکت

نام و امضا و اثر انگشت راننده